

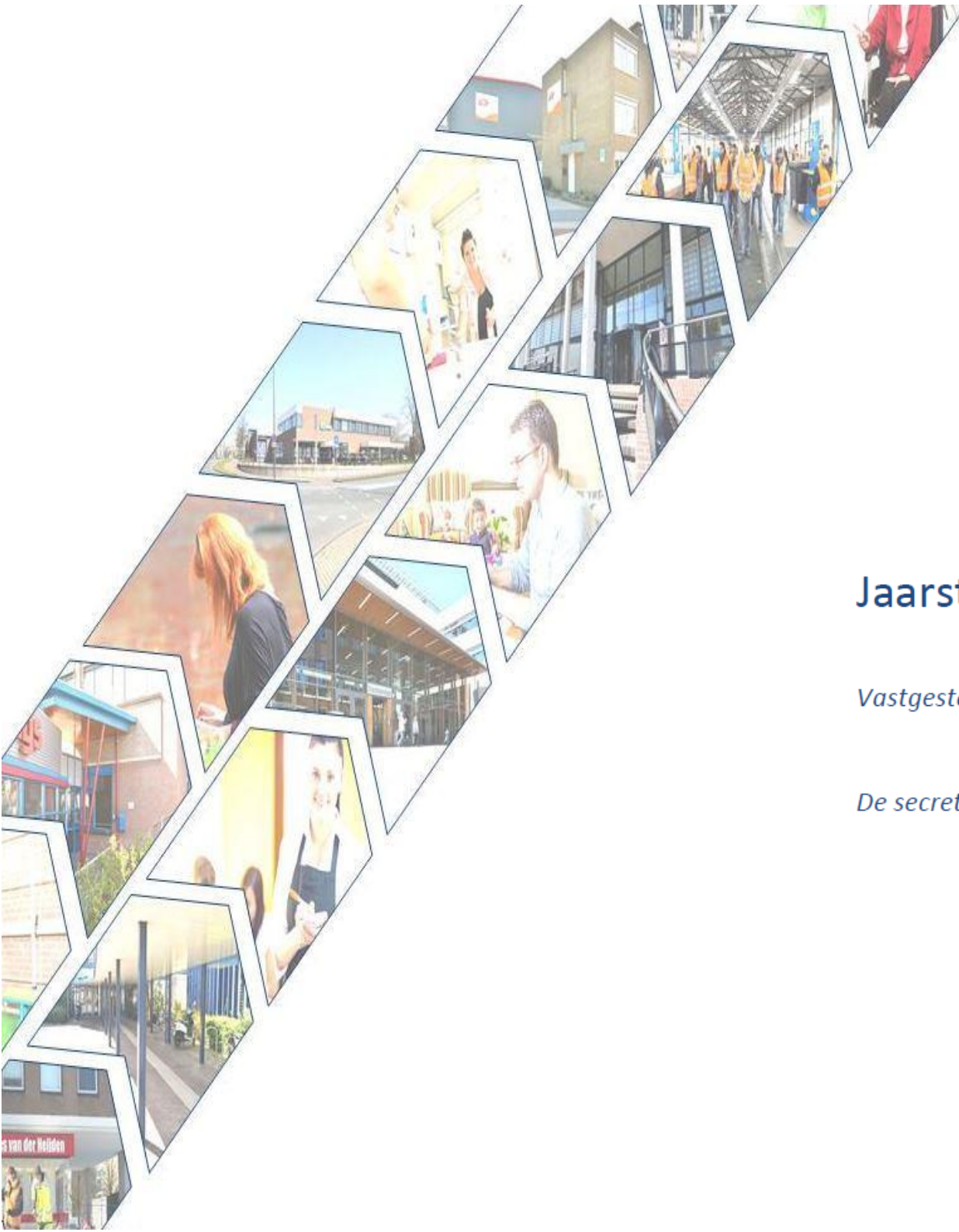
Stroomopwaarts^{MVS}

Jaarstukken 2015, Stroomopwaarts MVS

Vastgesteld in het AB Stroomopwaarts MVS van 12 juli 2016

De secretaris,

De voorzitter,

Inhoudsopgave

1	Voorwoord en leeswijzer	2
2	Jaarstukken in hoofdlijnen	5
2.1	Beleidsverantwoording	5
2.2	Landelijke en Regionale trends en ontwikkelingen	7
2.3	Financieel resultaat	8
2.4	Realisatie gemeentelijke bijdrage	11
	Jaarverslag	12
3	Programmaverantwoording	12
3.1	Programma 1: Re-integratie naar werk	12
3.1.1	Product Inkomensvoorziening	14
3.1.2	Product Poort	15
3.1.3	Product Werkgeversbenadering	17
3.1.4	Product Ontwikkeling	18
3.1.5	Product Werkleerbedrijf	20
3.2	Programma 2: Participatieactiviteiten en zorg	24
3.2.1	Product Armoedeverorziening	25
3.2.2	Product Schuldhulpverlening	26
3.2.3	Product Lokale projecten	28
3.2.4	Product Nieuw beschut	28
3.2.5	Product Inkomensvoorziening (Zorg)	28
3.3	Overzicht dekkingsmiddelen en de post Onvoorzien	31
4	Paragrafen	32
4.1	Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	32
4.2	Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	33
4.3	Paragraaf Financiering	33

4.4	Paragraaf bedrijfsvoering	35
	Jaarrekening	39
5	Jaarrekening	39
5.1	Overzicht van baten en lasten met toelichting	39
5.1.1	Programmarealisatie van baten en lasten	39
5.1.2	Analyse afwijkingen tussen begroting en rekening	40
5.1.3	Resultaat incidentele baten en lasten	40
5.1.4	Wet Normering Topinkomens	42
5.2	Balans met toelichting	43
5.2.1	Balans	43
5.2.2	Toelichting op de balans	44
5.3	Toelichting op de reserves en voorzieningen	49
6	Bijlagen	50
6.1	Ontwikkeling uitkeringen Stroomopwaarts 2015	50
6.2	Overzicht ontwikkelingen SW-medewerkers 2015	53
6.3	Risico's paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	54
6.4	Afschrijvingstermijnen vaste activa	58
6.5	Accountantsverklaring	59

1 Voorwoord en leeswijzer

Geachte dames en heren,

Met genoegen bieden wij u het eerste jaarverslag aan van het participatiebedrijf Stroomopwaarts. Het dagelijks bestuur van Stroomopwaarts MVS legt hiermee verantwoording af aan het algemeen bestuur van Stroomopwaarts MVS over het gevoerde beleid in 2015.

Met de Jaarstukken 2015, die betrekking hebben op de periode juli – december 2015, geven wij u inzicht in de behaalde resultaten en ontwikkelingen in 2015 en wordt een korte blik naar voren gegeven. De Jaarstukken 2015 zijn in overeenstemming met de regels van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) opgesteld. De jaarstukken 2015 volgen daarom de opbouw van de door Gedeputeerde Staten goedgekeurde begroting 2015. Op 1 april jl. hebben wij de beslissing van de provincie ontvangen, gedeputeerde staten van de provincie Zuid Holland heeft de begroting 2015 en 2016 goedgekeurd en de gemeenschappelijke regeling en verordening inclusief treasurystatuut voor kennisgeving aangenomen.

Het jaar 2015 is door het overhevelen van taken van het Rijk naar de gemeenten een bewogen jaar geweest voor het sociale domein. Voor Stroomopwaarts betekent dit, dat de Wet Werk en Bijstand (WWB) is vervangen door de Participatiewet. Vooruitlopend op de start van een gezamenlijk participatiebedrijf, zijn in regionale samenwerking tussen Maassluis, Vlaardingen en Schiedam nieuwe verordeningen en beleidsregels vastgesteld. Hiermee is de basis gelegd voor de uitvoering van de Participatiewet. In het eerste halfjaar 2015 is veel aandacht besteed aan het realiseren van de organisatie Stroomopwaarts MVS, waarbij met name aandacht was voor de concrete selectie en plaatsing van medewerkers uit de zes organisaties.

Stroomopwaarts MVS is opgericht als Gemeenschappelijke regeling (GR) met mandaat van de colleges. Voor de bedrijfsvoering van Stroomopwaarts hebben

de drie betrokken gemeenten een hostingconcept opgezet en uitgewerkt. Zowel de hosting als Stroomopwaarts zijn op 1 juli 2015 gestart. In het tweede half jaar 2015 is gewerkt aan het vormgeven van de nieuwe organisatie en de samenwerking met de bedrijfsvoeringstaken van de drie gemeenten. In dat half jaar zijn belangrijke (eerste) stappen gezet dankzij de betrokkenheid en inzet van iedereen.

Werkprocessen waren nog heel verschillend. Dankzij de inrichting van de werkprocessen voor het nieuwe uitkeringsadministratiesysteem is een belangrijke stap gezet in het groeien naar één uitvoeringsorganisatie.

Het samenspel met de hosting moest met elkaar uitgevonden worden; zowel tussen de drie uitvoerende gemeenten als tussen de gemeenten en Stroomopwaarts als klant. Ook hier kunnen we constateren dat partijen elkaar beter leerden kennen en dat er gezamenlijk werd gezocht naar oplossingen voor uitvoeringsvraagstukken.

De keuze voor de start van Stroomopwaarts midden in het (boek)jaar en daarmee het behoud van enkele budgetten bij de gemeenten gaf niet altijd helderheid over de financiële stand van zaken.

Ondanks de voorbereidingen in de projectfase voorafgaand aan de oprichting van Stroomopwaarts kunnen we stellen dat met ingang van de oprichtingsdatum pas gestart werd met de daadwerkelijke inrichting.

De managementinformatie voor 2015 is genereerd uit de drie 'oude' systemen. Hierdoor zijn niet alle gegevens voor de drie gemeenten op hetzelfde niveau weergegeven. In de gezamenlijke raadsbijeenkomst van 3 februari 2016 is bij de raden opgehaald hoe zij willen dat er aan hen gerapporteerd wordt. We werken ernaar toe dat de begroting 2017 wordt vorm gegeven naar de wensen van de raden.

Het resultaat over 2015 bedraagt ten opzichte van de begroting € 5,9 miljoen positief. Dit is ontstaan, doordat € 2,1 miljoen meer is ontvangen dan begroot en € 3,8 miljoen minder lasten zijn ontstaan dan begroot.

Het begrote saldo van baten en lasten van de programma's 2015 was een tekort van € 8,1 miljoen. De realisatie van de baten en lasten is een tekort van € 2,3 miljoen. Dat is € 5,9 miljoen positiever dan begroot.

Voor het begrote tekort in 2015 was een reserveonttrekking geraamd van € 8,1 miljoen, zodat de begroting op nul sloot. Nu de reserve conform de begroting is onttrokken, bedraagt het positief resultaat € 5,9 miljoen ten opzichte van de begroting.

Het resultaat over 2015 is ontstaan door :

- Minder uitgaven voor re-integratie (€ 2,3 miljoen). In de begroting 2015 was het bestedingsplan 2015 (inclusief meeneemregeling) opgenomen voor het 2e halfjaar. Op basis van de overdracht per 1 juli 2015 van de gemeenten kunnen we constateren, dat de onderrealisatie ook gesignaleerd is bij de verantwoording van het 1e halfjaar. De capaciteit is ingezet om te komen tot eenduidige processen en dienstverlening, en er zijn geen nieuwe contracten voor re-integratie aangegaan. De lopende contracten zijn beoordeeld op enerzijds de participatiewet en anderzijds de ingezette koers van eind 2015. Belangrijk afwegingskader was hierbij de toets op verwacht rendement van de re-integratie trajecten met de gestelde ambities. Op basis van deze afwegingen zijn een aantal contracten niet geeffectueerd. Dit onder het motto liever geen (publiek) geld uitgeven, als verwacht wordt dat dit onvoldoende rendement heeft. Daarnaast wil Stroomopwaarts MVS meer flexibiliteit in contracten, zodat er direct kan worden gereageerd op veranderingen.
- In de businesscase Stroomopwaarts zijn incidentele middelen benoemd voor de transitie en transformatiefase Stroomopwaarts voor en na 1 juli 2015. In de begroting 2015-2019 is een totaalbedrag van € 7,7 miljoen opgenomen om te komen tot een nieuw participatiebedrijf, dat met een efficiëntere dienstverlening de opgave vanuit de decentralisatie kan opvangen. In 2015 is € 3,8 miljoen opgenomen voor de inhuur voor projecten (projectorganisatie voor 1 juli 2015), uitbreiding capaciteit (o.a. stijging aantal uitkeringsgerechtigden, implementatie uitkeringsadministratie systeem en implementatie processen), de vervanging capaciteit (vacatures en langdurig ziekte op cruciale functies) en opleiding en vorming. De transformatie is gestart in 2015, maar heeft een doorloop naar 2016 en volgende jaren. In 2015 is er een onderrealisatie op het incidentele budget vervanging capaciteit (na

verrekening vacature ruimte) en opleiding en training van € 1,6 miljoen. De inzet op dit budget loopt door in 2016 voor de implementatie uitkeringsadministratie systeem en borging van processen.

- Ook voor de hosting bedrijfsvoering zijn in de businesscase Stroomopwaarts incidentele middelen benoemd voor de transitie en transformatie fase. Vervolgens is in de begroting 2015 een totaal bedrag van €2,8 miljoen opgenomen om te komen tot een efficiëntere dienstverlening van hosting bedrijfsvoering aan stroomopwaarts. In 2015 is € 2,8 miljoen opgenomen voor de aanloopkosten, extra ondersteuning, implementatie ICT (harmonisatie systemen) en inrichtingskosten (huisstijl SOW). De transformatie is gestart in 2015, maar heeft een doorloop naar 2016 en volgende jaren. In 2015 is er een onderrealisatie op het incidentele budget implementatie ICT en inrichtingskosten (o.a. invoeren huisstijl op uniforme bedrijfskleding, herkenbaarheid panden) van € 1,3 miljoen. De inzet op dit budget loopt door in 2016, als gevolg van de fasering van de harmonisatie.
- Tot slot zijn een aantal kleinere verschillen te signaleren:
 - Minder uitgaven voor participatie (€ 0,25 mln.)
 - Extra personeelsopbrengsten – detachering ambtenaren (€ 0,1 mln.)
 - Minder uitgaven overige diensten (€ 0,1 mln.)
 - Hoger saldo detacheringsofbrengsten SW (€ 0,1 mln.)
 - Diverse afwijkingen op de verschillende producten (€ 0,15 mln.)

Voorstel resultaatbestemming 2015

In de vastgestelde begroting 2015 is een daling van het eigen vermogen in 2015 van € 8,1 miljoen opgenomen. Voorgesteld wordt om het negatieve eigen vermogen niet sneller dan afgesproken in te lopen en het positieve saldo € 5,857 miljoen aan te wenden voor het verlagen van de deelnemersbijdragen 2017, en het verder activeren van kennis en het optimaliseren van de bedrijfsvoering. Voor de bestemming van het resultaat over 2015 heeft het bestuur een voorstel opgewerkt dat als eerste begrotingswijziging 2016 separaat aan de raden ter zienswijze wordt aangeboden.

Wijzigingen naar aanleiding van de zienswijze

Op verzoek van de raden zijn de volgende punten aangepast:

- ✓ Er is een aanvullende onderbouwing van het resultaat opgenomen (blz.3).
- ✓ Er is aanvullende informatie over de stijging van het uitkeringsbestand opgenomen (§ 3.1.2)
- ✓ De analyse van de schuldhulpverlening is uitgebreid (§ 3.2.2)
- ✓ De accountantsverklaring is opgenomen (§ 6.5)

Hoogachtend,

Het Dagelijks Bestuur van Stroomopwaarts

Leeswijzer

De Jaarstukken 2015 bestaan uit de volgende onderdelen:

- Het Jaarverslag met daarin
 - o de programma's
 - o de paragrafen
- De Jaarrekening met daarin
 - o overzicht van baten en lasten met toelichting
 - o de balans en toelichting
 - o bijlage
- Overige gegevens.

De bedragen in de Jaarstukken zijn weergegeven in € 1.000 tenzij anders aangegeven. Wanneer bij bedragen in een tabel waarin realisatie en begroting worden vergeleken een '-' teken wordt gebruikt is sprake van een nadeel, namelijk een hogere last of een lagere baat.

Tenzij anders aangegeven, hebben alle cijfers betrekking op de periode juli 2015 tot en met december 2015.

Door afrondingen kunnen kleine verschillen ontstaan.

2 Jaarstukken in hoofdlijnen

2.1 Beleidsverantwoording

In 2015, het jaar waarin Stroomopwaarts MVS op 1 juli van start ging, trad ook de Participatiewet in werking. De Participatiewet heeft onder andere tot gevolg dat instroom in de sociale werkvoorziening niet meer mogelijk is. Gemeenten, en daarmee Stroomopwaarts MVS, hebben de opdracht om mensen met een arbeidsbeperking te begeleiden, waar mogelijk naar regulier werk. De Participatiewet gaat uit van een gelijke benadering van mensen die een (tijdelijke) inkomensondersteuning nodig hebben. De belangrijkste taak is mensen zo snel mogelijk te begeleiden naar betaald werk. In de huidige arbeidsmarkt is dat geen eenvoudige opdracht, zeker als we ons realiseren dat veel mensen al langdurig een uitkering ontvangen en dus al lang uit het arbeidsproces zijn.

Om de kansen van mensen met een arbeidsbeperking, dan wel mensen die langdurig werkloos zijn te vergroten, zijn er nieuwe instrumenten beschikbaar gesteld. Deze nieuwe instrumenten zijn: loonkostensubsidie, plaatsingssubsidie, garantiebanen en beschut werken. Daarnaast blijven proefplaatsingen en leerwerktrajecten instrumenten die kunnen helpen mensen bij een werkgever te plaatsen. Het langdurig inzetten van mensen in werkzaamheden met behoud van uitkering is aan banden gelegd. Er moet sprake zijn van een reëel perspectief op een betaalde baan en de duur wordt beperkt tot maximaal 6 maanden.

Een beperking voor gemeenten bij het inzetten van de instrumenten is de noodzakelijke objectieve toetsing door UWV. Dit betekent een extra stap in het proces en onzekerheid over de uitkomst van de indicatiestelling bij met name garantiebanen en beschut werk. Deze twee instrumenten zijn bedoeld voor mensen met een arbeidsbeperking en kunnen als vervangend instrument worden gezien van de eerdere SW-dienstverbanden.

De Participatiewet moet gemeenten maximaal de ruimte bieden om mensen vanuit een uitkeringsafhankelijkheid te ondersteunen in hun weg naar werk. Voor de groep mensen met een arbeidsbeperking zijn landelijk baanafspraken (garantiebanen) gemaakt in het Sociaal akkoord. Ondernemers hebben een opdracht in het realiseren van werkplekken voor mensen met een arbeidsbeperking. Dat kan in dienst bij de werkgever of op detacheringsbasis. Stroomopwaarts biedt echter ook de mogelijkheid om opdrachten uit te besteden aan het Werkleerbedrijf (de voormalige SW-bedrijven), zodat we meer werk hebben om mensen passend werk te bieden. Door ondernemers meer mogelijkheden te bieden een bijdrage te leveren aan de sociale opdracht, denken we meer te kunnen doen voor de meest kwetsbare doelgroep.

De opdracht aan gemeenten om invulling te geven aan beschut werken heeft landelijk tot veel vragen en opstartperikelen geleid. Op basis van de ontwikkelingen hebben wij, in samenwerking met het VSO/PRO¹ onderwijs, in 2015 voorbereidingen getroffen om begin 2016 het project 'Meedoen' te starten. Het project start met 20 deelnemers die geregistreerd staan in het doelgroepenregister² van UWV. Inzet van het project is de aansluiting vanuit speciaal onderwijs naar zo regulier mogelijk werk (garantiebaan) dan wel naar beschut werk soepel te laten verlopen.

Klanten van Stroomopwaarts verdienen een adequate, transparante dienstverlening, waarbij de wettelijke termijnen niet worden overschreden. Van de medewerkers verwachten wij, dat zij hun klanten behandelen zoals zij zelf behandeld zouden willen worden. In het afgelopen jaar scoorde de dienstverlening op klanttevredenheid gelijk aan het landelijk gemiddelde. De overgang naar Stroomopwaarts én de wetswijzigingen hebben niet geleid tot een toename van de klachten en bezwaarschriften, wat in de Businesscase wel was voorzien.

¹ Voortgezet Speciaal Onderwijs en Praktijkonderwijs

² Doelgroepenregister geeft inzicht in mensen met de indicatie garantiebaan en beschut werken

Vanaf de start van Stroomopwaarts moesten de medewerkers nog werken met verschillende werkprocessen en drie verschillend ingerichte uitkeringsadministratiesystemen. In de Businesscase is bepaald dat er één uitkeringsadministratiesysteem zou worden ingevoerd voor heel Stroomopwaarts. In de laatste maanden van 2015 is met de inzet van veel eigen medewerkers in zeer korte tijd één geheel nieuw uitkeringsadministratiesysteem met eenduidige werkprocessen voor heel Stroomopwaarts succesvol geïmplementeerd. Hierdoor is een grote stap gezet in de realisatie van gewenste efficiency en effectiviteit.

Het aantal bijstandsuitkeringen binnen Maassluis, Vlaardingen en Schiedam is over heel 2015 met 6,9% gestegen. Landelijk is sprake van een stijging van 3,7%. Regionaal is sprake van een gelijke trend in stijging uitkeringsgerechtigden als in de MVS-gemeenten. We zien dat met name de uitstroom vanuit een uitkeringssituatie is achtergebleven bij de verwachting. Mogelijke oorzaken hiervan zijn: een toename van het aantal personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (als gevolg van de uitbreiding van de doelgroepen die onder de Participatiewet vallen), de verhoogde taakstelling voor de huisvesting van statushouders en het relatieve deel langdurig werklozen en 50+ers in de uitkering binnen MVS. Ook bevinden de MVS-gemeenten zich in een economisch lastige regio met een relatief hoge werkloosheid en weinig banen. In het komende jaar zal nog intensiever worden ingezet op het in kaart brengen van de mogelijkheden van het uitkeringsbestand (met behulp van een diagnose-instrument). Hierdoor kunnen instrumenten gericht worden ingezet. Daarnaast zullen de mogelijkheden binnen de (regionale) arbeidsmarkt gebruikt worden om gehele of gedeeltelijke uitstroom uit de uitkering te realiseren. Stroomopwaarts streeft naar afspraken in het kader van sociaal ondernemerschap bij lokale ondernemers in een gezamenlijke agenda met de afdeling Economische Zaken van de gemeenten.

In 2015 is ingezet op preventie en voorlichting aan de poort, waardoor voor steeds meer mensen kan worden voorkomen dat zij gebruik moeten maken van een bijstandsuitkering. Voor jongeren tot 27 jaar is deze preventiequote zelfs opgelopen tot 95%. Deze jongeren zijn merendeels aan het werk gegaan of hebben gekozen voor een vervolgstudie. Jongeren die zich niet melden na de

voorlichting verdwijnen in principe uit beeld. Vaak blijkt dat ze langer thuis blijven wonen. Ook voor de participatiewet waren er jongeren die zich niet terug melden en dan (tijdelijk) uit beeld verdwijnen

De totale uitstroom uit de uitkering is achtergebleven bij de verwachting. Wel is conform de doelstelling 30% uitgestroomd naar betaald werk. Hierbij is ook gebruikt gemaakt van SROI³. Hier zal later uitgebreider op in worden ingegaan. Het bestuur heeft in 2015 een koers vastgesteld, die gericht is op de realisatie van de doelstellingen: maximale uitstroom naar regulier betaald werk. Daar waar nodig worden leerwerktrajecten ingezet, zowel intern (binnen het werkleerbedrijf) als bij regionale ondernemers om het perspectief op betaald werk te vergroten.

Voor een groep mensen zal de stap naar betaald werk naar verwachting nooit gehaald worden. Hier is sprake van te veel belemmeringen. Inwoners die (voorlopig) niet betaald aan het werk kunnen, worden gestimuleerd om actief mee te doen aan activiteiten in hun wijk. Dit omdat Stroomopwaarts gelooft, dat meedoen aan de samenleving gezond is voor mensen en ook leidt tot een groei op de participatieladder. Het deel uit maken van een sociaal netwerk in de wijk kan voorkomen dat mensen in een isolement raken en kan helpen in vroeg signalering bij problemen in de persoonlijke- of gezinssituatie.

Landelijk zijn er diverse experimenten in het kader van preventie en innovatieve manieren van participatie en inkomensondersteuning. Stroomopwaarts houdt deze ontwikkelingen actief bij, net als die rondom het basisinkomen, door deel te nemen aan de landelijke denktankgroep.

De focus op rendement, met als hoogste doel uitstroom naar (deeltijd) betaald werk, heeft geleid tot een heroriëntatie op de inzet van externe contractpartijen. Van enkele partners is afscheid genomen. Hier waren de resultaten onvoldoende en was de verwachting dat de aanpak niet zou leiden tot meer uitstroom. Dit heeft onder andere ook geleid tot een onderbesteding op het re-integratiebudget.

³ Social return on investment

Met de intensivering van het contact met (lokale) ondernemers, de samenwerking met de afdeling Economische Zaken binnen de gemeenten en met de inzet van de mogelijkheden binnen de eigen organisatie, verwacht Stroomopwaarts betere resultaten te bereiken in de nabije toekomst. Waar mogelijk zet Stroomopwaarts zelf (groepsmatig) re-integratie activiteiten in. Enkele verordeningen en beleidsregels zijn aangepast, zodat ook nieuwe instrumenten zoals loonkostensubsidie, no risk polis en een plaatsingssubsidie kunnen worden ingezet. Deze instrumenten zullen drempelverlagend werken bij het matchen van onder andere langdurig werklozen bij ondernemers. Tevens zal aansluiting gezocht worden bij lokale succesvolle projecten. Ontwikkelingen in wijkverband en sociaal ondernemerschap zullen actief ondersteund worden, daar waar ze bijdragen aan de doelstellingen van Stroomopwaarts MVS.

Ook van de medewerkers in de sociale werkplaatsen verwacht Stroomopwaarts dat zij zich ontwikkelen. Conform de doelstelling hebben eind 2015 maar liefst 130 medewerkers de stap gezet naar een werkplek bij een reguliere werkgever via een detacheringsconstructie.

Voor de opdrachten en diensten aan derden zijn nieuwe leveringsvoorwaarden vastgesteld en zijn in 2015 al een aantal contractafspraken aangepast naar meer marktconforme tarieven.

Met de eigen preventiemedewerkers zet Stroomopwaarts vroegtijdig in op mensen met schulden. Hiervoor zijn de contacten en de samenwerking met de vrijwilligersorganisaties en wijkteams geïntensiveerd. Binnen Stroomopwaarts is de inzet op schuldhelpverlening voor alle inwoners van MVS geharmoniseerd. Een beleidsplan Schuldhelpverlening is in voorbereiding.

De uitvoering van het armoedebelief vond in 2015 nog op verschillende manieren plaats. Voorbereidingen zijn getroffen om het beleid én de uitvoering in 2016 zo veel mogelijk te harmoniseren.

2.2 Landelijke en Regionale trends en ontwikkelingen

Cruciaal voor de arbeidsmarkt, en daarmee voor het behalen van de doelstelling door Stroomopwaarts MVS, is de ontwikkeling van de economie. Het economisch herstel werd in 2015 voorzichtig zichtbaar op de arbeidsmarkt. Dat blijkt nog niet uit de ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen. De voorzichtig stijgende economie leidt vooralsnog met name tot verlaging van het aantal mensen die een WW uitkering ontvangen en dus pas kort hun baan zijn kwijtgeraakt. Daarnaast zien we dat deze banen worden opgevuld door mensen die voorheen noodgedwongen een minder passende deeltijdbaan accepteerden en nu hun kans schoon zien een leukere baan te accepteren of hun uren uit te breiden.

De arbeidsmarkt flexibiliseert. Dit betekent dat er niet meer alleen kan worden ingezet op uitstroom naar duurzame (>6 maanden) fulltime banen, hoewel dit nog wel de voorkeur heeft.

Er wordt ook ingezet op mogelijkheden om mensen tijdelijk of gedeeltelijk aan het werk te krijgen. Dit vraagt een flexibele instelling van ons als uitvoeringsorganisatie om korte dienstverbanden aantrekkelijk te maken, onder andere door ervoor te zorgen dat de klant niet wordt opgepadeld met veel administratieve rompslomp als gevolg van het tijdelijk hebben van betaald werk.

In 2015 hebben mensen met een uitkering een tijdelijke baan gekregen bij het Werkleerbedrijf voor het uitvoeren van een tijdelijke klus. Opdrachten zullen actief opdrachten worden binnengehaald om zoveel mogelijk mensen betaald werk te laten doen, zeker zolang het aantal beschikbare vacatures laag is. Dit vraagt een flexibel werkleerbedrijf dat snel kan anticiperen op marktvragen. De concurrentie in werkzaamheden die uitbesteed kunnen worden aan het Stroomopwaarts werkleerbedrijf is groot, aangezien de lage lonenlanden nog steeds een aantrekkelijk alternatief vormen.

In 2015 en 2016 nemen de aanvragen voor ontslag en het aantal faillissementen af. In 2015 dalen de faillissementsuitkeringen sterk maar voor 2016 wordt de afname sterk getemperd door de faillissementen van enkele grote winkelketens.

Door de grotere instroom van vluchtelingen in Nederland, krijgen gemeenten een verhoging van de tijdelijke en reguliere taakstelling op het gebied van het huisvesten van statushouders. Om deze groep personen zo snel mogelijk te laten integreren op de arbeidsmarkt en in de samenleving wordt mede een beroep gedaan op Stroomopwaarts MVS. Ook kan de verhoging van de taakstelling een verhoging van het aantal bijstandsgerechtigden tot gevolg hebben. Het Rijk is voornemens een financiële compensatie te bieden bij stijging van het aantal uitkeringen door de extra taakstelling statushouders.

Een lokale ontwikkeling die voor Stroomopwaarts MVS gevolgen kan hebben, is het plan van het Rotterdamse gemeentebestuur om in de periode tot 2030 in totaal 20.000 sociale huurwoningen te slopen of te verbouwen tot duurdere appartementen. In Rotterdam zijn nu nog 167.000 van dit soort woningen beschikbaar. De bedoeling hiervan is om Rotterdam "steeds aantrekkelijker voor hoger opgeleiden en gezinnen met kinderen" te maken. De vraag naar duurdere woningen zou daarom toenemen, terwijl het aanbod voor deze groep achterblijft. Dit beleid zorgt ervoor dat lager opgeleiden zich in de regio Rotterdam zullen gaan vestigen, waaronder binnen de MVS gemeenten.

2.3 Financiële resultaat

Het resultaat over 2015 bedraagt ten opzichte van de begroting € 5,9 miljoen positief. Dit is ontstaan, doordat € 2,1 miljoen meer is ontvangen dan begroot en € 3,7 miljoen minder lasten zijn ontstaan dan begroot.

Het begrote saldo van baten en lasten van de programma's 2015 was een tekort van € 8,1 miljoen. De realisatie van de baten en lasten is een tekort van € 2,3 miljoen. Dat is € 5,8 miljoen positiever dan begroot.

Voor het begrote tekort in 2015 was een reserveonttrekking geraamd van € 8,1 miljoen, zodat de begroting op nul sloot. Nu de reserve conform de begroting is onttrokken, bedraagt het resultaat € 5,9 miljoen positief ten opzichte van de begroting.

Overzicht van baten en lasten

Baten en Lasten (bedragen x 1.000)	Begroting 2015 na wijziging	Rekening 2015	Afwijking t.o.v. begroting na wijziging
Baten	29.104	31.218	2.114
Lasten	-37.254	-33.511	3.742
<i>Saldo van baten en lasten:</i>	-8.150	-2.293	5.857
Onttrekking algemene reserve	8.150	8.150	-
Gerealiseerd resultaat:	-	5.857	5.857

Het saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door minder ontwikkeltrajecten, lagere overheadkosten en minder directe salariskosten vanwege vacatures. Aan het eind van elk programma zijn per product de begroting, de realisatie en de verschillen daartussen weergegeven. Daaronder is opgenomen welke oorzaken hebben geleid tot deze verschillen.

De jaarrekening is materieel in evenwicht. Meer informatie hierover is opgenomen bij de analyse van de incidentele baten en lasten in hoofdstuk 5.1.3.

Financiële positie

De totale balansomvang is toegenomen met € 8,2 miljoen. De toename van de balanswaarde is vooral toe te schrijven aan een vooruit ontvangen gemeentelijke bijdrage voor 2016 van € 4,1 miljoen.

Met de financiële overdracht van de deelnemende gemeenten beschikte Stroomopwaarts op 1 juli 2015 nog niet over voldoende dekkingsmiddelen om de incidentele kosten (aanloopkosten) te kunnen voldoen. Hierdoor is een (begroot) negatief eigen vermogen ontstaan van € 8,1 miljoen. Door het positief resultaat ten opzichte van de begroting boekjaar 2015 bedraagt het eigen vermogen € 2,3 miljoen negatief.

Met de gemeenten is afgesproken dat Stroomopwaarts het negatieve eigen vermogen, met name ontstaan als gevolg van aanloopkosten, binnen vijf jaar zal terugverdienen. De algemene reserve zal hierdoor in de eerstvolgende jaren nog een negatieve stand vertonen.

Om de uitkeringslasten eind 2015 te kunnen betalen heeft Stroomopwaarts bij de BNG een kasgeldlening aangetrokken van € 2,5 miljoen. Conform afspraak is deze lening in de maand januari 2016 afgelost. Er zijn geen langlopende geldleningen aangetrokken om de investeringen onder de materiële activa te financieren. De financiering geschiedde vooralsnog uit eigen middelen.

Verkorte balans Gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS					
ACTIVA	juli *	Ultimo	PASSIVA	juli *	Ultimo
(bedragen x €1.000)	2015	2015	(bedragen x €1.000)	2015	2015
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Immateriële vaste activa	0	-	Eigen vermogen	0	(8.150)
Materiële vaste activa	565	535	Resultaat boekjaar		5.857
Financiële vaste activa	0	-	Voorzieningen	0	1.014
			Vaste schuld	0	0
Totaal vaste activa	565	535	Totaal vaste passiva	-	(1.279)
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
Vorraden	110	99			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	4.046	12.000	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	2.414	6.622
Liquide middelen (kas, banksaldi)	3	1.018			
Overlopende activa	1.169	420	Overlopende passiva	3.480	8.728
Totaal vlottende activa	5.328	13.536	Totaal vlottende passiva	5.894	15.350
TOTAAL ACTIVA	5.894	14.071	TOTAAL PASSIVA	5.894	14.071

*Dit is de openingsbalans per 1 juli die is gebaseerd op de overdrachtsbalansen van de drie deelnemende gemeenten.

In onderstaande tabel is de financiële stand van de programma's per 31 december weergegeven. Bij de programma's is onder de derde w-vraag "Wat heeft het gekost?" een analyse van de verschillen opgenomen.

Realisatie per programma van de baten en lasten jaarrekening 2015*

Programma (bedragen x 1.000)	Primaire begroting 2015			Begroting 2015 na wijziging*			Rekening 2015		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN</u>									
Participatie re-integratie (werk)	5.580	-29.729	-24.149	5.580	-29.729	-24.149	6.573	-26.668	-20.095
Participatie activeren (zorg)	127	-7.525	-7.398	127	-7.525	-7.398	-	-5.544	-5.544
Dekkingsmiddelen	<u>23.397</u>	-	<u>23.397</u>	<u>23.397</u>	-	<u>23.397</u>	<u>24.645</u>	<u>-1.299</u>	<u>23.346</u>
<i>Totaal saldo baten en lasten:</i>	29.104	-37.254	-8.150	29.104	-37.254	-8.150	31.218	-33.511	-2.293
<u>MUTATIES RESERVES</u>									
Participatie re-integratie (werk)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Participatie activeren (zorg)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dekkingsmiddelen	<u>8.150</u>	-	<u>8.150</u>	<u>8.150</u>	-	<u>8.150</u>	<u>8.150</u>	-	<u>8.150</u>
<i>mutaties reserves:</i>	8.150	-	8.150	8.150	-	8.150	8.150	-	8.150
<u>RESULTAAT VAN BATEN EN LASTEN</u>									
Participatie re-integratie (werk)	5.580	-29.729	-24.149	5.580	-29.729	-24.149	6.573	-26.668	-20.095
Participatie activeren (zorg)	127	-7.525	-7.398	127	-7.525	-7.398	-	-5.544	-5.544
Dekkingsmiddelen	31.547	-	31.547	31.547	-	31.547	32.795	-1.299	31.496
Totaal saldo baten en lasten:	37.254	-37.254	-	37.254	-37.254	-	39.368	-33.511	5.857

*Noot: De begroting is in 2015 niet gewijzigd. Verder geldt voor de begroting en daarmee ook voor de rekening dat deze de periode juli – december 2015 betreft.

2.4 Realisatie gemeentelijke bijdrage

a. Gemeentelijke bijdragen

De gemeentelijke bijdragen in 2015 zijn voor Dienstverlening algemeen en Werkleerbedrijf conform begroting gefactureerd. Voor de uitvoering van het sociaal plan zijn de werkelijke kosten in rekening gebracht.

Bijdrage gemeenten 2015 per gemeente per soort kosten:

Maassluis (x € 1.000)		2015	
	Begroting	Realisatie	
Dienstverlening Algemeen	2.209	2.209	Algemene verdeelsleutel
Werkleerbedrijf	1.528	1.528	Algemene verdeelsleutel
Uitvoering Sociaal plan	57	30	Specifiek gemeente
Totaal	3.794	3.767	

Vlaardingen (x € 1.000)		2015	
	Begroting	Realisatie	
Dienstverlening Algemeen	5.042	5.042	Algemene verdeelsleutel
Werkleerbedrijf	3.488	3.488	Algemene verdeelsleutel
Uitvoering Sociaal plan	174	145	Specifiek gemeente
Totaal	8.704	8.675	

Schiedam (x € 1.000)		2015	
	Begroting	Realisatie	
Dienstverlening Algemeen	6.580	6.580	Algemene verdeelsleutel
Werkleerbedrijf	4.551	4.551	Algemene verdeelsleutel
Uitvoering Sociaal plan	25	25	Specifiek gemeente
Totaal	11.156	11.156	

In onderstaande tabel zijn de bijdragen per soort kosten getotaliseerd.

Totale bijdrage per soort kosten:

	Begroot	Realisatie
Totaal Dienstverlening Alg.	13.830	13.830
Totaal Werkleerbedrijf	9.567	9.567
subtotaal:	23.397	23.397
Uitvoering Sociaal plan	256	200
Totaal:	23.654	23.597

b. Inkomensvoorziening en armoedevervoorziening

Stroomopwaarts is per 1 juli 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de regelingen inkomensvoorziening en de armoedevervoorziening. De budgetten en daarmee de financiële verantwoording voor deze regelingen lag in 2015 bij de gemeenten. Ter informatie zijn de betreffende budgetten, zoals deze in de gemeentelijke begrotingen zijn opgenomen, evenals de realisatie 2015 gepresenteerd. Deze informatie is afkomstig van de gemeenten.

Overzicht budgetten en realisatie Inkomens- en armoedevervoorziening 2015

Beleidsveld (bedragen x € 1.000)	Begroting 2015 na wijziging			Realisatie		
	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam
lasten						
Inkomensvoorziening	11.623	34.443	42.044	11.274	33.418	38.028
Armoedevervoorziening	876	2.116	1.966	1.043	2.091	1.917
baten						
Inkomensvoorziening	165	700	1.640	165	597	925
Armoedevervoorziening	40	90	100	43	118	101

JAARVERSLAG

3 Programmaverantwoording

De begroting en daarmee ook het jaarverslag is ingedeeld in twee programma's te weten:

- Programma 1, Re-integratie naar werk
- Programma 2, Participatieactiviteiten en zorg.

Per programma is een indeling naar producten gemaakt. Per product is de stand van zaken per 31 december 2015 weergegeven. Stroomopwaarts heeft per 1 juli de programmalijn voortgezet die in het eerste halfjaar bij de gemeenten

Maassluis, Vlaardingen en Schiedam is ingezet. Mede daarom dienen de prestatiedoelstellingen (lees: beleid) in de begroting 2015 van Stroomopwaarts en dus ook in dit jaarverslag te worden gezien als resultaten over geheel 2015. De financiële verantwoording betreft de periode vanaf 1 juli 2015.

3.1 Programma 1: Re-integratie naar werk

In onderstaande tabel zijn de beoogde en de gerealiseerde maatschappelijke effecten en bijbehorende prestatiedoelstellingen met betrekking tot dit programma opgenomen. Tevens is aangegeven in welke mate de doelstellingen zijn bereikt.

Maatschappelijk effect	Wat willen we bereiken (prestatiedoelstelling)	Wat hebben we bereikt	Product	Bereikt niveau
Grotere stijging en maatschappelijke carrière MVS	Via het instrument 'Baanbrekend' worden in 2015 607 kandidaten op reguliere arbeid geplaatst. Het project Baanbrekend richt zich op preventieve uitstroom aan de poort (plaatsbaar in betaald werk binnen 2 maanden)	In totaal zijn 477 kandidaten geplaatst. In absolute zin blijft dit aantal achter bij de verwachting. Verklaring ligt bij achterblijvende melding van nieuwe kandidaten bij de poort. Daarnaast zijn de nieuwe meldingen niet direct (binnen 2 maanden) plaatsbaar gebleken. Er was sprake van een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Verklaarbaar, omdat de meeste kandidaten die zich in 2015 meldden reeds 2 jaar in de WW hadden gezeten na de crisis. Verhoudingsgewijs zijn er door Baanbrekend, met een percentage van 79%, voldoende kandidaten geplaatst.	Poort	
	30% van de uitkeringsgerechtigden is uitgestroomd naar werk, in relatie tot de totale uitstroom. In absolute getallen, gaat het hierbij om 675 uitkeringsgerechtigden die naar werk uitstromen.	Procentueel is iets meer dan 30% van de uitkeringsgerechtigden uitgestroomd naar werk in het tweede half jaar. De totale uitstroom van de uitkeringsgerechtigden in absolute getallen is achtergebleven. In het laatste halfjaar van 2015 zijn 603 uitkeringsgerechtigden volledig uitgestroomd. Hierbij is geen rekening gehouden	Ontwikkeling	

Maatschappelijk effect	Wat willen we bereiken (prestatiedoelstelling)	Wat hebben we bereikt	Product	Bereikt niveau
		met mensen die parttime uit de uitkering zijn door betaald werk.		
	Via het werkleerbedrijf stromen 130 fte door van intern naar extern (detacheringen en het werken op locatie).	Door de privatisering van enkele bedrijfsonderdelen en afspraken met de hostende partijen binnen de MVS-gemeenten is de doorstroom van 130 fte van intern naar extern (detacheringen en werken op locatie) reeds in 2015 gerealiseerd.	Werkleer-bedrijf	
Inwoners uit de MVS nemen naar vermogen deel op de arbeidsmarkt	Het aantal personen met een bijstandsuitkering blijft minimaal stabiel ondanks het slechte economische tij.	Het aantal uitkeringen is opgelopen tot 5958. De stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden ligt boven het landelijk gemiddelde maar sluit aan bij de regionale stijging.	Poort	
	De preventiequote (het aantal personen dat we tegenhouden aan de poort) wordt gehandhaafd op 65%;	De preventiequote was 62% over het gehele jaar bezien. Sinds de start van Stroomopwaarts is de preventie gestegen tot 79%. Dit is verklaarbaar door harmonisatie van het poortproces in de 3 gemeenten.	Poort	
	Voor jongeren (tot 27 jaar) is de preventiequote hoger, namelijk 80%.	De preventiequote voor jongeren was 80,4% over het hele jaar bezien.	Poort	
	Er worden 1000 trajecten ingezet bij het Werkleerbedrijf in 2016.	In 2015 heeft de voorbereiding van werkleerplekken plaatsgevonden. Hierdoor kan in 2016 gestart worden met de uitvoering van de 1000 werkleertrajecten.	Werkleer-bedrijf	
	In 2016 worden minimaal 25 garantiebannen gerealiseerd.	In 2015 is een start gemaakt met de realisatie van garantiebannen in samenwerking met het UWV. De huidige ervaringen leren dat meer werkgevers open staan voor de doelgroep als de voorwaarden en begeleiding goed is. In totaal werden binnen de regio in 2015 in samenwerking met het UWV 56 garantiebannen gerealiseerd.	Ontwikkeling	

Maatschappelijk effect	Wat willen we bereiken (prestatiedoelstelling)	Wat hebben we bereikt	Product	Bereikt niveau
	Gemeentelijke opdrachten kennen een SROI (Social Return on Investment) taakstelling, benoemd in het inkoopbeleid MVS. Hierbij wordt 65% van de SROI taakstelling daadwerkelijk ingevuld met (tijdelijke) banen. De overige 35% kan creatief worden ingevuld door bijvoorbeeld in werk uitbesteden aan het werkleerbedrijf dan wel diensten in natura (bijvoorbeeld gratis publiciteit voor Stroomopwaarts)	Bij de meeste gemeentelijke aanbestedingen worden de SROI bepalingen(5%-regeling) standaard opgenomen. Sommige onderhandse aanbestedingen lenen zich hier vanwege de zeer geringe omvang niet voor. De doelstelling van tenminste 65% van de SROI verplichting wordt door invulling van (tijdelijke) banen ruimschoots gerealiseerd. Op dit moment worden de SROI verplichtingen voor ruim 80% ingevuld met (tijdelijke) banen.	Werkgeversbenadering	

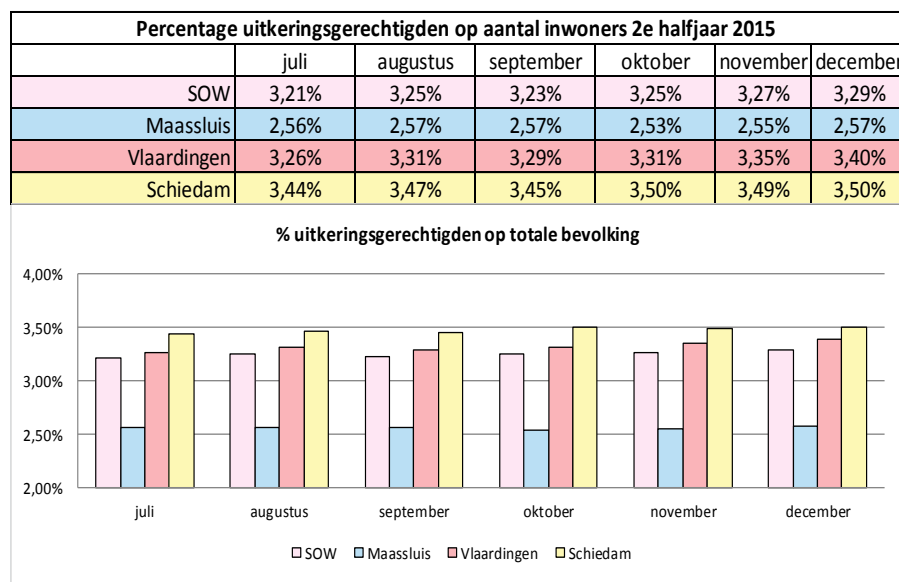
Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het programma Re-integratie is onderverdeeld in vijf producten. Onderstaand wordt de voortgang per product toegelicht. Daarbij is de stand van zaken per 31 december aangegeven. Aan het eind van het programma is een financieel overzicht opgenomen.

3.1.1 Product Inkomensvoorziening

Een positieve ontwikkeling is dat, ten opzichte van vorig jaar minder mensen zich hebben gemeld voor een uitkering. Het uitkeringsbestand is in zijn geheel gestegen met 8%, conform de verwachting van het Centraal Planbureau voor de landelijke stijging van het aantal bijstandsuitkeringen. Positief is dat de stijging in het tweede half jaar met 2,6% al een stuk lager was dan in het eerste half jaar (5,4%).

Aantal uitkeringsgerechtigden per 31 december 2015					
Regeling:	Groep:	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	SOW
Participatiewet	Basis personen < 21 jaar	5	19	19	43
Participatiewet	Basis personen 21 t/m 64 jaar	770	2.313	2.490	5.573
Participatiewet	Basis personen >= 65 jaar		2		2
Participatiewet	Basis personen in inr.verbl.	19	18	34	71
Participatiewet	Krediethypotheek		4		4
Participatiewet	Vorbereidingsperiode Bbz		1		1
Participatiewet	Bbz renteloos/rentevrij	1	4	4	9
Participatiewet	Leenbijstand			3	3
IOAW/IOAZ	IOAW	34	77	131	242
IOAW/IOAZ	IOAZ	2	5	6	13
	Totaal	831	2.443	2.687	5.961

Naast de al in de begroting opgenomen prestatiedoelstellingen, is bij dit product de volgende doelstelling opgenomen:

Maatschappelijke effecten	Prestatiedoelstelling	Wat hebben we bereikt	Bereikt niveau
Tijdige verstrekking	80% van alle bijstands-aanvragen wordt binnen 8 weken afgehandeld. Aanvragen van statushouders worden binnen 2 weken afgehandeld.	Meer dan 80% van de aanvragen zijn binnen 8 weken afgehandeld. Aanvragen van statushouders zijn binnen twee weken afgehandeld.	

3.1.2 Product Poort

Het eerste contact tussen de aanvrager en Stroomopwaarts vindt plaats bij de Poort. Wanneer iemand zich meldt voor een uitkering, wordt altijd onderzocht of voorkomen kan worden dat iemand gebruik moet maken van een uitkering. Baanbrekend bemiddelt de aanvrager direct naar werk.

Het aantal personen dat zich in 2015 bij de Poort heeft gemeld voor een uitkering is gedaald ten opzichte van vorige jaren. Het aantal aanvragers dat uiteindelijk ook recht had op bijstand is gemiddeld over het jaar genomen gestegen, maar is in het 3^e en 4^e kwartaal gedaald. In de loop van 2015 is het aantal statushouders verhoogd dat de gemeenten moeten opnemen. Aan deze statushouders moet ook bijstand worden verstrekt. Omdat preventie voor deze doelgroep beperkt mogelijk is, heeft dit een nadelig effect op de bestandsontwikkeling.

Analyse stijging uitkeringsbestand

Het aantal bijstandsuitkeringen binnen MVS is over heel 2015 met 6,9% gestegen. Landelijk is sprake van een stijging van 3,7%. In de regio Rijnmond is sprake van een gelijke trend in de stijging van uitkeringsgerechtigden als in de MVS-gemeenten.

Uitkeringsbestand MVS 2015

De preventie van de instroom viel in het eerste half jaar van 2015 tegen maar is in de loop van 2015 opgelopen tot 79%, wat een zeer goed cijfer is ten opzichte van de jaarlijkse doelstelling van 65%. Desondanks is de beperking van de instroom door het mindere eerste half jaar over het hele jaar gezien 62% en daarmee onder de doelstelling.

Instroom 2015

Instroom 1 juli t/m 31 december 2015	
Maassluis	92
Vlaardingen	342
Schiedam	<u>263</u>
Totaal:	697

We zien dat ook de uitstroom is achtergebleven bij de verwachting. Mogelijke oorzaken hiervan zijn; een toename van het aantal personen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt (als gevolg van de uitbreiding van de doelgroepen die onder de Participatiewet vallen), de verhoogde taakstelling voor de huisvesting van statushouders. Maar, dit zijn ontwikkelingen waar men landelijk ook mee te maken heeft.

Uitstroom 2015

Uitstroom 1 juli t/m 31 december 2015	
Maassluis	75
Vlaardingen	243
Schiedam	<u>259</u>
Totaal:	582

Economische omstandigheden

Waar de MVS-gemeenten wel op afwijken is dat zij zich in een economisch lastig gebied bevinden. Hieronder een overzicht van de werkloosheid per gemeente ten opzichte van de landelijke werkloosheid.

Percentage werkloosheid

<i>Landelijk</i>	7,0%
Maassluis	7,3%
Vlaardingen	8,4%
Schiedam	9,4%

In 2015 het aantal niet-werkende werkzoekenden in de MVS-gemeenten verder gestegen met 9,5%.

Het aantal banen dat in de MVS-gemeenten beschikbaar is blijft flink achter ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Hieronder een overzicht van het aantal banen per 1000 inwoners per gemeente, ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Aantal banen per 1.000 inwoners

<i>Landelijk</i>	722
Maassluis	328
Vlaardingen	419
Schiedam	586

Men zou kunnen redeneren dat het relatief laag aantal banen wordt gecompenseerd door de nabijheid van een grote stad als Rotterdam. Maar hiervoor geldt dat met een aantal van 734 per 1000 inwoners het aantal banen het landelijk gemiddelde amper overstijgt en dus geen compensatie biedt voor het geringe aantal banen in de MVS-gemeenten.

Inzet in 2016

Wat bovenstaande cijfers laten zien is dat de concurrentie om de beschikbare banen in de MVS-regio hevig is; er zijn minder banen voor relatief meer werklozen. Vaak zijn ander doelgroepen dan de bijstandsgerechtigden, zoals WW-uitkeringsgerechtigden en schoolverlaters, eerder aan de beurt wanneer er nieuwe banen beschikbaar komen. Wanneer de arbeidsmarkt zich herstelt zullen deze doelgroepen daarom eerder profiteren, aangezien zij een kleinere afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Het vraagt daarom een extra inspanning om de cliënten van Stroomopwaarts onder de aandacht te krijgen van de werkgevers. In 2015 was Stroomopwaarts nog in oprichting en moest dus nog naamsbekendheid verkrijgen bij de werkgevers. Door een proactieve aanpak van het acquisitieteam in combinatie met goede begeleiding van de cliënten, moet het Stroomopwaarts lukken om meer mensen te laten uitstromen naar werk, waardoor de stijging van het uitkeringsbestand wordt gekeerd.

Inzet op jongeren

Het Startpunt GO! is onderdeel van de Poortaanpak van Stroomopwaarts en helpt jongeren tussen de 18 en 27 jaar die advies willen over school, werk of andere zaken waar ze tegenaan lopen. Het Startpunt GO! helpt deze jongeren (terug) naar een opleiding of een baan, maar informeert hen zo nodig ook over geldzaken (bijvoorbeeld over het aanvragen van een uitkering). Voor jongeren met (leer)problemen zijn afspraken gemaakt met het Lentiz College. Deze jongeren kunnen het specifieke programma 'new LIFE' volgen, waarbij zij een intensievere begeleiding krijgen dan in reguliere onderwijsprogramma's.

Daarnaast zet het Startpunt GO! extra in op jongeren met een beperking. Om te voorkomen deze jongeren een bijstandsuitkering moeten aanvragen is een intensievere samenwerking gestart met het voortgezet speciaal en praktijkonderwijs. Jongeren die aan het eind van hun schoolperiode zitten worden waar mogelijk door Startpunt GO! bemiddeld naar een garantiebaan bij een reguliere werkgever. Via deze samenwerking zijn in 2015 zes jongeren geplaatst op een garantiebaan.

Bij Startpunt GO! lag de preventie voor jongeren tot 27 jaar in het vierde kwartaal op 95,3%. Deze jongeren zijn merendeels aan het werk gegaan of hebben gekozen voor een vervolgstudie. Jongeren die zich niet melden na de voorlichting verdwijnen in principe uit beeld. Vaak blijkt dat ze langer thuis blijven wonen. Ook voor de participatiewet waren er jongeren die zich niet terug melden en dan (tijdelijk) uit beeld verdwijnen.

Preventie

De preventiequote loopt over heel 2015 met 61,6% achter bij de verwachting, maar heeft zich sinds de start van Stroomopwaarts sinds 1 juli positief ontwikkeld tot een percentage van 78,7% in het laatste kwartaal van 2015. Het aantal bijstandsuitkeringen bedroeg eind 2015 totaal 5.958. Dit is 6,4% hoger dan het beoogde aantal van 5.600. De stijging van het aantal uitkeringen is in het 3^e en 4^e kwartaal afgevlakt naar 2,6%.

Het aantal kandidaten dat door Baanbrekend aan een baan is geholpen, is lager dan beoogd. Dit komt voornamelijk doordat er minder meldingen aan de poort zijn dan verwacht en doordat de eerste gesprekken aan de poort over werk zodanig worden gevoerd dat meer kandidaten zelf weer op zoek gaan naar werk zonder inzet van Baanbrekend. Baanbrekend haalt procentueel gezien 79 % van het aantal kandidaten binnen tegen 65 % van het aantal meldingen dat was verwacht. 78% van het aantal kandidaten dat Baanbrekend in bemiddeling neemt, stroomt uit naar werk.

100 / 100 aanpak

In het vierde kwartaal 2015 is er extra ingezet op de uitstroom van uitkeringsgerechtigden door middel van de '100 / 100 aanpak'.

Bij deze aanpak was de doelstelling voor Baanbrekend om 100 personen uit het zittend bestand (met enige afstand tot de arbeidsmarkt) te plaatsen op regulier werk. Daarnaast was ook aan de eigen medewerkers (werkconsulenten in samenwerking met accountmanagers) de doelstelling gegeven om in dezelfde periode 100 personen uit dezelfde doelgroep op werk te plaatsen. Aan het eind van de periode bleken er door Baanbrekend (Randstad) 36 personen geplaatst te zijn en door de eigen medewerkers 103. Nadere inhoudelijke evaluatie zal bepalen welke werkwijze in 2016 wordt ingezet.

3.1.3 Product Werkgeversbenadering

Uitstroom naar betaald werk leidt tot het hoogst haalbare rendement zowel financieel als maatschappelijk. Om dit te realiseren zullen ondernemers conform de afspraken in het sociaal akkoord aangesproken worden een bijdrage te leveren aan de sociale opdracht. Dit vraagt om een actieve werkgeversbenadering die aansluit bij de behoeften van de werkgevers. Daarbij is onderscheid te maken tussen twee vormen van samenwerking met ondernemers. Enerzijds Stroomopwaarts beschikbare vacatures en leerwerkplekken bij ondernemers invullen met mensen die nu een uitkering ontvangen (de ondernemer in de rol van werkgever). Anderzijds worden ondernemers aangespoord om werk uit te besteden en gebruik te maken van diensten van het Werkleerbedrijf (de ondernemer als opdrachtgever). In 2015 zijn verschillende instrumenten ingezet, waaronder proefplaatsing, loonkostensubsidie en plaatsingssubsidies om plaatsingen van werkzoekenden bij ondernemers te faciliteren. Stroomopwaarts werkt in het kader van de werkgeversbenadering nauw samen met andere partijen binnen de arbeidsmarktregio Rijnmond, onder andere door de invoer van WBS⁴. Hierdoor kunnen we voorkomen dat we binnen de regio concurreren.

Stroomopwaarts heeft het laatste half jaar van 2015 gebruikt om de eigen werkgeversbenadering vorm te geven. Er is veel energie gestoken in de inrichting van de nieuwe organisatie en de training en coaching van accountmanagers.

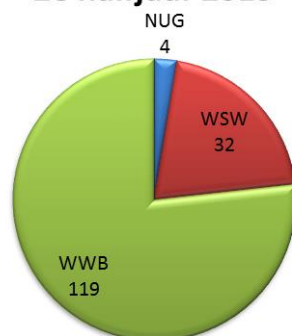
⁴ Work Breakdown Structures, een landelijk registratiesysteem van werkgevers en beschikbare vacatures

Verder zijn de contracten met ondernemers en maatschappelijke partners geëvalueerd en op basis van de uitkomsten hiervan zijn keuzes gemaakt voor de komende jaren.

Hoewel de uitstroom uit de uitkering is achtergebleven op de ambitie, dragen al deze activiteiten er aan bij, dat een stevige basis is ontstaan van waaruit we in het komende jaar verder kunnen bouwen.

In onderstaande grafiek zijn plaatsingen op werk in de tweede helft van 2015 weergegeven.

Plaatsing uit WWB, WSW en NUG*
2e halfjaar 2015

* Niet UitkeringsGerechtigde

De volgende grafiek geeft inzicht in het aantal geplaatste FTE op basis van de contractduur in de tweede helft van 2015.

Totaal aantal FTE geplaatst 2e halfjaar 2015 op basis van 36 uur per week

3.1.4 Product Ontwikkeling

Het product ontwikkeling is bedoeld om de stap naar betaald werk mogelijk te maken, namelijk het zo “werkfit” mogelijk maken van mensen. We investeren in de ontwikkeling van mensen; zowel in algemene werknemersvaardigheden als in vakvaardigheden. In dit laatste geval moet er sprake zijn van een nadrukkelijke vraag vanuit de markt. Er is sprake van een beperkt re-integratiebudget door de Rijksbezuiniging. Inzet van lange kostbare scholingstrajecten is dus niet mogelijk. Zodra iemand onafhankelijk van zijn vooropleiding zelfstandig het wettelijk minimum loon kan verdienen, moet iemand die kans benutten. We spreken dan ook over het aannemen van algemeen geaccepteerd werk.

De ontwikkeltrajecten richten zich veelal op algemene vaardigheden. Trainingen worden aangeboden in de Open Leer Werk Centra van Stroomopwaarts MVS. Mensen worden ondersteund in het leren solliciteren en presenteren en externe werkstages worden ingezet.

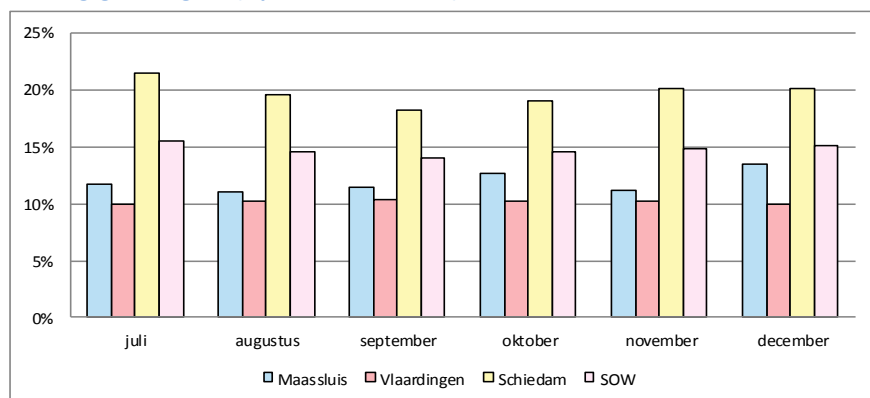
Mensen die niet direct naar werk kunnen, doorlopen eerst een leerwerk traject binnen het Werkleerbedrijf of, waar mogelijk, bij een lokale ondernemer. Wanneer ook dat niet leidt tot werkmogelijkheden, bemiddelen we naar participatieplaatsen. Participatieplaatsen zijn met name vrijwilligersbanen. Stroomopwaarts zoekt hiervoor samenwerking met vrijwilligerswerk en welzijnsorganisaties.

De aanpak binnen het product ontwikkeling is bij voorkeur groepsgewijs. Op die manier kan de training op specifieke doelgroepen worden aangepast en krijgt men training op maat. Daarnaast blijkt er een stimulerende werking uit te gaan van het leren met elkaar. Het geeft mensen meer vertrouwen en haalt ze uit de taboe sfeer van omgaan met afwijzingen.

Sinds de oprichting van Stroomopwaarts is gewerkt aan het inrichten van integrale uniforme werkprocessen die worden ondersteund via het nieuwe Uitkeringsadministratie systeem (UAS)

In de tweede helft van 2015 zijn 582 personen uitgestroomd. Het aantal personen dat parttime werkte naast hun uitkering is vrijwel gelijk gebleven.

Percentage uitkeringsgerechtigden met parttime inkomsten t.o.v. het totaal aantal uitkeringsgerechtigden (= parttime uitstroom) 2015

Bestedingsplan

De komst van de Participatiewet in 2015 zorgde voor een duidelijke focus, namelijk: uitstroom naar betaald werk leidt tot het hoogst haalbare rendement, zowel financieel als maatschappelijk. Daarnaast kennen we echter ook de zorgplicht naar mensen die niet in staat zijn zelfstandig mee te doen aan de samenleving.

Vanuit deze focus is begin 2015 het bestedingsplan voor dit jaar opgesteld. In dit plan zijn de hoofddoelstellingen voor re-integratie en participatie vastgelegd. Voor de realisatie van deze doelstellingen konden diverse instrumenten en activiteiten worden ingezet.

In het bestedingsplan was voor heel 2015 een bedrag van € 12,4 miljoen begroot, waarvan € 9,7 miljoen was gelabeld aan specifieke participatieactiviteiten. Voor Stroomopwaarts betekende dit een totaal budget van € 6,2 miljoen, waarvan naar rato € 4,9 miljoen kon worden ingezet voor de in het bestedingsplan genoemde activiteiten.

Veel van de instrumenten en activiteiten uit het bestedingsplan zijn ook in de tweede helft van 2015 ingezet. Toch is er een bepaalde onderbesteding te signaleren. Deze onderbesteding is onder andere te verklaren, doordat de organisatie tijd nodig had om zich in haar nieuwe vorm te settelen. Daarnaast is sprake van een heroverweging op bestaande afspraken.

Daar waar sprake was van achterblijven van afgesproken resultaten en niet de verwachting bestond dat dit gerealiseerd zou worden, is geen gebruik meer gemaakt van deze contractpartner.

Ook is kritisch gekeken naar de duur van trajecten. Het langdurig (langer dan zes maanden) inzetten van werklozen in trajecten met behoud van uitkering, zonder aantoonbaar perspectief op betaald werk, is ingeperkt. Door de aandacht op verdringing van werk zijn afspraken met contractpartijen besproken en waar mogelijk aangepast. Waar geen aanpassing mogelijk was, zijn geen mensen meer actief aangeboden.

3.1.5 Product Werkleerbedrijf

In 2015 was er voldoende werk bij de drie vestigingen van het Werkleerbedrijf. Er was een gevarieerd aanbod van werk en vrijwel geen stilstand te melden binnen de drie bedrijven. Wel is geconstateerd dat een beperkt aantal opdrachtgevers, zoals Rituals, Umefa en Verstegen, zorgen voor het grootste gedeelte van de omzet en/of opdrachten. De afhankelijkheid van een aantal grote contracten maakt het noodzakelijk om in 2016 te bouwen aan een meer gevarieerde orderportefeuille.

Niet alle opdrachten in 2015 zijn gerealiseerd tegen marktconforme tarieven. Door onderlinge concurrentie en druk vanuit de markt zijn opdrachten tegen te lage tarieven uitgevoerd. Het laatste half jaar van 2015 is gebruikt om een contractanalyse te maken van alle bestaande contracten. Op basis hiervan zijn gesprekken aangegaan met de verschillende opdrachtgevers om te komen tot betere tarieven, maar ook uitbreiding van diensten voor deze opdrachtgevers. Alle nieuwe contracten in de tweede helft van 2015 zijn tegen reële marktconforme tarieven afgesloten.

We hebben afgelopen jaar een start gemaakt met de analyse van de verschillende producten en diensten binnen het werkleerbedrijf. Er is beoordeeld of de producten en diensten financieel gezond zijn (de netto toegevoegde waarde). Daarnaast is het van belang dat er ontwikkelperspectief is. Deze analyse heeft in 2015 al een besparing opgeleverd door een vrijgekomen vacature niet op te vullen.

Ziekteverzuim

Onder de SW-medewerkers was er het afgelopen jaar een hoog ziekteverzuim. De locaties Maassluis en Vlaardingen realiseren een percentage van ongeveer 12% en een negatieve uitschieter is de locatie Schiedam, met 17% algemeen, oplopend tot 20,92% in de productieomgeving. Een eenduidig nieuw ziekteverzuimbeleid is opgesteld. Het nieuwe ziekteverzuim beleid besteed aandacht aan een sterkere binding met werk, waardoor we willen stimuleren dat mensen als ze zich niet lekker voelen toch willen werken.

De werkleiders hebben een belangrijke rol bij de begeleiding en het terugdringen van het verzuim. Zij zijn hiervoor getraind met als doel om het kortdurend ziekteverzuim terug te brengen tot maximaal 10% en het langdurig verzuim op basis van een analyse waar mogelijk terug te dringen tot een landelijk acceptabel gemiddelde van maximaal 12%.

Het hoge ziekteverzuim heeft een negatief effect op het resultaat van het Werkleerbedrijf. Er zijn minder productieve uren en voor sommige opdrachten was overwerk nodig om de deadline te halen.

Taakstelling WSW

Het aantal SW-dienstverbanden (dienstverbanden op basis van de 'oude' Wet Sociale Werkvoorziening) is met ingang van 2015 gedaald. Dit is verklaarbaar omdat de toegang tot de WSW-regeling niet meer bestaat sinds de participatiewet. Wel zijn tijdelijke contracten conform afspraak waar mogelijk omgezet naar vaste dienstverbanden. Er zijn nog enkele tijdelijke SW dienstverbanden die uiterlijk in 2016 kunnen worden omgezet naar vaste dienstverbanden. Dat zal echter wel leiden tot een (nog) langzamere daling van het zittend SW-bestand.

Eind 2015 bedroeg het aantal SW-dienstverbanden 962,71 fte. De daling is minder groot dan landelijk geïndiceerd is (6%). Inmiddels wordt de feitelijke daling bijgehouden door Ministerie SZW aan de hand van de SW-monitor. Hopelijk zal dit leiden tot een aanpassing van het landelijk over te dragen budget. Zo niet, dan is er sprake van een negatief resultaat op de taakstelling.

Garantiebanen

Inwoners die voorheen in aanmerking zouden komen voor een SW-indicatie worden vanaf 2015 door het UWV geïndiceerd voor het doelgroepenregister. Het doelgroepenregister geeft toegang tot de garantiebanen. Garantiebanen zijn banen met loonkostensubsidie bij reguliere werkgevers op basis van een geconstateerde arbeidsbeperking. Daar waar er sprake is van een arbeidsbeperking en een hoge begeleidingsbehoefte, kunnen gemeenten gebruik maken van een beperkt aantal beschutte werkplekken. In 2015 heeft het Werkleerbedrijf afspraken gemaakt met de toeleverende partijen, Speciaal Onderwijs en Praktijkonderwijs, voor een sluitende aanpak voor kwetsbare

jongeren. Dit heeft al geleid tot plaatsing op garantiebanen in samenwerking met UWV.

Trajecten

De productgroepmanager Leren heeft in 2015 een inventarisatie gemaakt van de aanwezige werkzaamheden binnen de Werkleerbedrijven in relatie tot de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de verwachte mogelijkheden van de werkzoekenden. Dit heeft geleid tot de opzet van een aantal werkleertrajecten waarmee Stroomopwaarts in 2016 werkzoekenden ontwikkelt, met als doel uitstroom naar werk.

In 2015 zijn er 130 leerwerktrajecten geboden aan werkzoekenden met name in het groen en de inpakafdelingen. Dit heeft geleid tot 40% uitstroom naar betaald werk.

Door de privatisering van enkele bedrijfsonderdelen en een nauwere samenwerking met de MVS-gemeenten (in het kader van de hosting afspraken) is de doorstroom van 130 fte SW-medewerkers van intern naar extern (detacheringen en werken op locatie) in 2015 gerealiseerd.

Wat heeft het programma Participatie re-integratie gekost?

In onderstaande tabel wordt per product inzichtelijk gemaakt wat de budgetten zijn, evenals de realisatie tot en met 31 december.

Overzicht baten en lasten programma 1, Participatie re-integratie (werk)*

Programma Participatie re-integratie (werk)	Begroting 2015 na wijziging			Rekening 2015			Toe te lichten verschillen		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Inkomensvoorziening	-	-1.404	-1.404	63	-1.062	-999	63	342	405
Poort aanpak	-	-3.477	-3.477	10	-2.011	-2.001	10	1.466	1.476
Werkgeversbenadering	1.243	-5.524	-4.281	1.669	-5.652	-3.982	426	-128	299
Ontwikkeling	-	-5.423	-5.423	69	-3.399	-3.330	69	2.023	2.092
Werkleerbedrijf	4.337	-13.902	-9.565	4.761	-14.545	-9.783	425	-642	-218
Saldo van baten en lasten:	5.580	-29.729	-24.149	6.573	-26.668	-20.095	993	3.061	4.054

*Noot: Deze begroting en realisatie gelden voor de periode juli – december 2015.

Toelichting op de verschillen tussen de begroting en de realisatie.

In onderstaande tabel wordt per product toegelicht wat de reden van het saldo is.

Op grond van artikel 28, lid a van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV), dient van het saldo van baten en lasten per programma in de jaarrekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de rekening te worden opgenomen. Voor een duidelijk verband tussen de tabel “Wat heeft het gekost” en de analyse, is de analyse op de volgende bladzijde opgenomen.

Analyse afwijkingen begroting na wijziging en realisatie

Wanneer bij bedragen in een tabel een ‘-’ teken wordt gebruikt is sprake van een nadeel, namelijk een hogere last of een lagere baat.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Last/Baat	Baten	Lasten
Product inkomensvoorziening (werk)			
Doorbelasting medewerker dak- en thuislozen	B	63	
Bij de start in juli 2015 waren een aantal vacatures niet ingevuld, waardoor een lagere interne doorbelasting is ontstaan.*	L		179
De geraamde post Overige kosten van derden is niet aangesproken.	L		100
Lagere directe personeelslasten door vacatures	L		50
Product Poort aanpak			
Door een lagere instroom is minder gebruik gemaakt van de loonkostensubsidie opstapbanen van Baanbrekend. Daarnaast is de bemiddelingstermijn teruggebracht van 3 maanden naar 8 weken. Tevens waren minder direct bemiddelbare cliënten beschikbaar om een traject met Baanbrekend aan te gaan.	L		1.149
Lagere directe personeelslasten door vacatures	L		108
Door een lagere interne doorbelasting is een voordeel ontstaan*.	L		179
Product Werkgeversbenadering			
Doordat meer detacheringsuren zijn gefactureerd, is de opbrengst hoger uitgevallen	B	426	
De personeelslasten voor detachering zijn hoger uitgevallen	L		-351
Door een lagere interne doorbelasting is een voordeel ontstaan*.	L		179
Product Ontwikkeltrajecten			
Doorberekening personeelslasten en ontvangsten UWV	B	69	
Lagere directe personeelslasten door vacatures	L		602
Door een lagere interne doorbelasting is een voordeel ontstaan*	L		179
Door een lagere instroom zijn minder ontwikkeltrajecten gerealiseerd.	L		1.242
Product Werkleerbedrijf			
Salarislasten ambtelijk personeel	L		306
Salarislasten, Productieresultaten en inkoop ten behoeve van productie	L		-730

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Last/Baat	Baten	Lasten
Lagere kapitaallasten	L		28
Door een lagere interne doorbelasting is een voordeel ontstaan*	L		179
Administratief gevolg van verwerking gegevens Werkleerbedrijf in de hoofdadministratie van Stroomopwaarts	B/L	425	-425
Overige verschillen	B/L	10	87
TOTAAL PROGRAMMA		993	3.061

* In de toelichting komt op meerdere plaatsen voor dat een lagere doorbelasting van overhead heeft plaatsgevonden. In paragraaf [Bedrijfsvoering](#) is dit nader toegelicht.

3.2 Programma 2: Participatieactiviteiten en zorg

In onderstaande tabel zijn de beoogde en de gerealiseerde maatschappelijke effecten en bijbehorende prestatiedoelstellingen met betrekking tot dit programma opgenomen. Tevens is aangegeven in welke mate de doelstellingen zijn bereikt.

Maatschappelijk effect	Prestatiedoelstelling	Stand van zaken	Product	Bereikt niveau
Betere keten van zorg en ondersteuning voor de kwetsbare inwoner MVS	Nulmeting in 2016 In 2018 wordt 50% van de huidige zorgklanten binnen MVS, zonder arbeidsplicht, geholpen met inzet van eigen kracht en/of een algemene voorziening, ter verhoging van de zelfredzaamheid.	Mensen die (nog) niet aan het werk kunnen, worden gestimuleerd om vrijwilligerswerk te gaan doen. Ook wordt gestimuleerd dat ze gebruik maken van het voorzieningenaanbod in de gemeenten, zoals educatie en taallessen.	Inkomensvoorziening (zorg)	
	Nulmeting in 2016 65% van alle uitkeringsgerechtigden zijn in 2018 actief, bijvoorbeeld als vrijwilliger of in een traject. Onderdeel hiervan zijn 200 uitkeringsgerechtigden met een participatietraject.	Door de komst van het nieuwe UAS systeem Civision eind 2015 zijn alle processen met betrekking tot uitkeringen opgeschoond. In 2015 zijn alle trajecten geëvalueerd en zijn nieuwe afspraken gemaakt met aanbieders / partners Momenteel zit 68% van de uitkeringsgerechtigden op enige vorm van een traject. Na de nulmeting in 2016 zal inzichtelijk zijn welke hiervan specifiek een participatietraject zijn.	Lokale projecten (WOT)	
De zorgklanten van Stroomopwaarts zijn tevreden	Klachten: 90% van de klachten worden binnen de wettelijke termijn van 6 weken afgehandeld, maximaal 10% van de klachten komt na klachtafhandeling bij de ombudsman. De gemiddelde afhandeltijd per klacht (momenteel 6,8 uur) neemt af naar 4 uur.	De 49 formeel binnengekomen klachten zijn binnen de termijn afgehandeld. Hiervan is 1 klacht bij de Nationale Ombudsman terecht gekomen.	Inkomensvoorziening (zorg)	
	Bezwaren: 80% van de bezwaarschriften wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld, maximaal 30% van de beroepen worden gegrond verklaard.	Er zijn 416 bezwaarschriften ontvangen. Er zijn 297 zaken afgedaan, waarvan 56 (18%) gegrond. In het 4 ^e kwartaal is extra ingezet op achterstand zodat op de termijn van afhandeling is ingelopen.	Inkomensvoorziening (zorg)	

	Nulmeting in 2016 Zorgklanten beoordelen de diensten van Stroomopwaarts met minimaal gemiddeld een 7,3 in 2018.	Voor de start van Stroomopwaarts is een nulmeting gedaan. Het gemiddelde cijfer voor klanttevredenheid is 7,1. Dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde.	Inkomensvoorziening (zorg)	
	De leesbaarheid van beschikkingen wordt als goed beoordeeld.	De leesbaarheid van brieven, formulieren en beschikkingen is bij de nulmeting beoordeeld met een 7,1. Dit is boven het landelijk gemiddelde.	Inkomensvoorziening (zorg)	

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het programma Participatieactiviteiten en zorg is onderverdeeld in vijf producten. Onderstaand wordt de voortgang per product toegelicht. Daarbij is de stand van zaken per 31 december aangegeven. Aan het eind van het programma is een financieel overzicht opgenomen.

Beleid, Bezwaar en klachten

Beleidsvoorstellen en wijzigingen worden opgewerkt vanuit de Units en in samenspraak met organisaties uit het maatschappelijk middenveld uitgewerkt. Bij de producten is de beleidsontwikkeling op de verschillende deelterreinen opgenomen.

De verwachting was dat het aantal bezwaarschriften en klachten in het tweede halfjaar zou toenemen. Enerzijds door de wetswijziging met betrekking tot de kostendelersnorm, anderzijds als reactie op de nieuwe organisatie. Dit is niet gebeurd. Het aantal bezwaarschriften en klachten is gelijk gebleven.

De achterstand op bezwaar van het eerste halfjaar is door externe inzet ingelopen. Helaas is door langdurig ziekteverzuim de werkvoorraad opgelopen. Hierop wordt in 2016 extra ingezet.

3.2.1 Product Armoedeverzekering

In 2015 is begonnen met het zoveel mogelijk harmoniseren van de uitvoering armoederegelingen en bijzondere bijstand binnen Stroomopwaarts en harmonisatie van armoedebelief binnen de gemeenten MVS.

Daarnaast is gestart met het voorbereiden van de armoede-effectrapportage om de effecten van het armoedebelief binnen MVS te meten. De minima-effectrapportage wordt in het eerste kwartaal van 2016 uitgevoerd. De uitkomsten worden gebruikt om het vernieuwd armoedebelief vorm te geven.

De samenwerking met de andere beleidsterreinen binnen het Sociaal Domein, de sociale wijkteams, maatschappelijke organisaties in de wijken en de cliënten- en adviesraden, is de afgelopen maanden geïntensiveerd. Deze organisaties staan dichtbij de inwoners en zijn de ogen en oren voor Stroomopwaarts. In samenwerking met deze partners wordt een vernieuwd armoedebelief ontwikkeld dat meer aansluit bij de leefwereld van de doelgroep.

Verder is in 2015 de couleur locale niet uit het oog verloren, zoals bijvoorbeeld het verstrekken van de verjaardagdoos in Maassluis, de computerregeling Vlaardingen en het gratis openbaar vervoer in Schiedam.

Activiteiten en deelname in 2015:

- Informatie- en adviesbijeenkomsten

Aantal mensen dat in 2015 gebruik heeft gemaakt van informatie- en adviesbijeenkomst:

Maassluis	83 ⁵
Vlaardingen	512
Schiedam	642
Totaal	908

- Budgettrainingen

Aantal mensen dat in 2015 gebruik heeft gemaakt van budgettrainingen:

Maassluis	40 ⁶
Vlaardingen	19
Schiedam	2
Totaal	61

De preventiemedewerkers houden budgetcoachingsgesprekken en budgetadviesgesprekken. De budgetadviesgesprekken zijn kortere trajecten van 1 of 2 gesprekken. De budgetcoaching gaat over een langer tijdvak tot maximaal een jaar. De preventiemedewerkers houden alleen gesprekken met mensen die niet bij de schuldhulpverlening bekend zijn. De coachingsgesprekken voor klanten in de schuldhulpverlening zitten in het traject schuldhulpverlening bij de consulent schuldhulpverlening.

- budgetcoachingsgesprekken

Aantal mensen dat in 2015 gebruik gemaakt heeft van budgetcoachingsgesprekken:

Maassluis	1
Vlaardingen	1
Schiedam	3
Totaal	5

⁵ Met deze activiteit is in Maassluis gestart vanaf 1 juli (start Stroomopwaarts)

⁶ In Maassluis werden voor de start van Stroomopwaarts al budgettrainingen gegeven door een externe trainer. Na 1 juli is er voor Stroomopwaarts 1 training gegeven in Vlaardingen (waar ook 2 personen uit Schiedam aan deel hebben genomen).

- budgetadviesgesprekken

Aantal mensen dat in 2015 gebruik heeft gemaakt van budgetadviesgesprekken:

Maassluis	3
Vlaardingen	5
Schiedam	8
Totaal	16

- preventie-activiteiten voor jongeren

In de tweede helft van 2015 zijn vooral veel voorbereidende werkzaamheden verricht om de nieuwe functie in te kunnen vullen. Er is contact gelegd met de verschillende partners zoals Startpunt GO, scholen, wijkondersteuningsteams, Humanitas. Met elkaar wordt gekeken wat er al is, waar behoefte aan is en hoe we kunnen gaan samenwerken. Verder is er gewerkt aan de teksten voor voorlichtingsfolders en de website. De preventie-activiteiten voor jongeren kunnen voor de tweede helft van 2015 nog niet in cijfers worden uitgedrukt.

- pilot voor SW-medewerkers

Hetzelfde geldt voor de pilot SW-medewerkers. Er zijn eerst voorbereidende werkzaamheden verricht om in kaart te krijgen hoe groot het probleem is en waar behoefte aan is. Er zijn gesprekken geweest met werkleiders, maatschappelijk werk, personeelszaken en de bedrijfsarts. Er zijn posters gemaakt en opgehangen op de locaties met de aankondiging van gesprekken in 2016.

Nieuwe situatie per 1 juli 2015 Maassluis

In Maassluis werd de schuldhulpverlening tot 1 juli 2015 uitgevoerd door Westerbeek. De lopende dossiers en aanvragen tot 1 juli 2015 worden door Westerbeek afgehandeld; nieuwe aanvragen worden vanaf 1 juli 2015 door het team schuldhulpverlening van SOW opgepakt.

Deze overgang, het opstarten op een nieuwe locatie en het zoeken naar de juiste bezetting en routes is terug te zien in de cijfers. Het aantal aanmeldingen is wel volgens verwachting. Klanten melden zich op de informatiebijeenkomst. Vervolgens duurt het even voor de klanten het aanvraagformulier en de

stukken compleet hebben voor de intake en na de intake zijn er minimaal 3 maanden nodig voor het opstarten van een schuldregeling. Door de start op een nieuwe locatie is die doorlooperperiode terug te zien in de cijfers. In eerste instantie blijven de cijfers achter, hetgeen een aantal maanden later wordt ingelopen. Het aantal intakes en schuldregelingen moet nog worden opgebouwd, er is in het begin nog geen doorloop vanuit het eerste halfjaar. Deze doorloop is er wel naar de eerste maanden in 2016.

Cijfers 2016 Maassluis

Het aantal intakes in januari 2016 is hoger dan in de andere maanden. Dit komt omdat de aanmeldingen uit november/december 2015 in januari op intake zijn geweest. Het aantal schuldregelingen is in februari 2016 en maart 2016 hoger dan de overige maanden.

	jan	feb	maart	april	t/m 12 mei
Totaal aanmeldingen	17	22	14	11	9
Aantal intakes	16	4	4	14	10
Aantal schuldregelingen	3	8	6	3	1

3.2.3 Product Lokale projecten

Sinds 2015 heeft de gemeente meer uitvoeringstaken door de drie decentralisaties van het Rijk. Het voordeel hiervan is dat er gemeentelijke oplossingen op maat kunnen worden geboden. Om samenhang met het sociaal domein te kunnen realiseren, participeert Stroomopwaarts in de Wijkteams. De aanpak in de wijkteams is gericht op preventie en gericht op het verminderen van gebruik van met name (aanvullende) inkomensvoorzieningen. Vanuit

Stroomopwaarts zijn medewerkers dan wel actief werkzaam in een wijkteam, dan wel participeren zij in casusoverleg en zijn ze de vaste contactpersonen voor de diverse wijkteams. Zij dienen als vraagbaak voor vragen en of problemen met klanten. Tevens wordt informatie uitgewisseld over wet- en regelgeving. De directe lijn, die met meerdere maatschappelijke partners bestaat, zorgt voor een eenduidige klantbenadering. In 2015 is het eerste rendement van deze aanpak te zien.

3.2.4 Product Nieuw beschut

De staatsecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft in 2015 aangegeven dat zij scherper gaat toezien of gemeenten daadwerkelijk beschutte werkplekken organiseren. Hiervoor heeft zij cumulatief 100 miljoen aan extra middelen beschikbaar gesteld voor de komende 5 jaar. Stroomopwaarts is daarom in 2015 gestart met de opzet van een project beschut werken voor de doelgroep schoolverlaters en mensen van de oude SW-wachlijsten. Het idee achter het project is dat onderzocht wordt welke mogelijkheden deze doelgroep nog heeft om zich te ontwikkelen en door te stromen naar een garantiebaan, een beschutte werkplek of arbeidsmatige dagbesteding. Dit product wordt deels gefinancierd uit het Sectorplan. De daadwerkelijke uitvoering start het eerste kwartaal van 2016. Met de start van dit project wordt tevens concrete invulling gegeven aan de beschutte werkplekken, zoals beoogd in de wetgeving.

3.2.5 Product Inkomensvoorziening (Zorg)

De samenwerking met de partners in het sociaal domein is in ontwikkeling. Consulents zijn aangehaakt bij de verschillende wijkteams en er is onder andere een pilot armoedebestrijding gestart in de Westwijk in Vlaardingen.

Wat heeft het programma Participatieactiviteiten (zorg) gekost?

In onderstaande tabel wordt per product inzichtelijk gemaakt wat de budgetten zijn, evenals de realisatie tot en met 31 december.

Overzicht van baten en lasten van het programma 2, Participatie activeren (zorg)*

Programma Participatie activeren (zorg)	Begroting 2015 na wijziging			Rekening 2015			Toe te lichten verschillen		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Armoede voorziening	-	-1.183	-1.183	-	-905	-905	-	278	278
Schuldhelpverlening	-	-1.598	-1.598	-	-1.189	-1.189	-	409	409
Lokale projecten	-	-1.106	-1.106	-	-677	-677	-	429	429
Nieuw beschut	127	-138	-11	-	-	-	-127	138	11
Inkomensvoorziening (zorg)	-	-3.500	-3.500	-	-2.774	-2.774	-	727	727
Subtotaal saldo baten en lasten:	127	-7.525	-7.398	-	-5.544	-5.544	-127	1.981	1.854

* Noot: Deze begroting en realisatie gelden voor de periode juli – december 2015.

Toelichting op de verschillen tussen de begroting en de realisatie.

In onderstaande tabel wordt per product toegelicht wat de reden van het saldo is.

Op grond van artikel 28, lid a van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV,) dient van het saldo van baten en lasten per programma in de jaarrekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de rekening te worden opgenomen. Voor een duidelijk verband tussen de tabel “Wat heeft het gekost” en de analyse, is de analyse op de volgende bladzijde opgenomen.

Analyse afwijkingen begroting na wijziging en realisatie

Wanneer bij bedragen in een tabel een ‘-’ teken wordt gebruikt is sprake van een nadeel, namelijk een hogere last of een lagere baat.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Last/Baat	Baten	Lasten
Product Armoede voorziening			
Door een lagere interne doorbelasting is een voordeel ontstaan*.	L		179
De geraamde post Overige kosten van derden is niet aangesproken.	L		100
Product Schuldhelpverlening			
Bij de start in juli 2015 waren een aantal vacatures niet ingevuld, waardoor een voordeel is ontstaan.	L		249
Door een lagere interne doorbelasting is een voordeel ontstaan*.	L		179

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Last/Baat	Baten	Lasten
Product Lokale projecten			
Door een lagere interne doorbelasting is een voordeel ontstaan*	L		179
Er zijn minder lokale projecten ingezet	L		250
Product Nieuw beschut			
In 2015 zijn de voorbereidingen voor de pilot nieuw beschut afgerond en zijn de raden met raadsmemo op de hoogte gesteld over hoe de doelgroep beschut werk in de 2016 wordt opgepakt. Doordat de besluitvorming eind 2015 heeft plaatsgevonden zijn er in 2015 geen kosten gemaakt voor beschut werk	L		138
Idem voor de begrote baten.	B	-127	
Product inkomensvoorziening (zorg)			
Door een lagere interne doorbelasting is een voordeel ontstaan.*	L		718
Overige verschillen	L		-11
TOTAAL PROGRAMMA		-127	1.981

* In de toelichting komt op meerdere plaatsen voor dat een lagere doorbelasting van overhead heeft plaatsgevonden. In paragraaf [Bedrijfsvoering](#) is dit nader toegelicht.

3.3 Overzicht dekkingsmiddelen en de post Onvoorzien

Dekkingsmiddelen (x € 1.000)	Begroting 2015 na wijziging			Rekening 2015			Toe te lichten verschillen		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bijdragen gemeenten:									
- Algemene dienstverlening	13.830	-	13.830	13.830	-	13.830	-	-	-
- Werkleerbedrijf	<u>9.567</u>	-	<u>9.567</u>	<u>9.567</u>	-	<u>9.567</u>	-	-	-
subtotaal bijdragen gemeenten:	23.397	-	23.397	23.397	-	23.397	-	-	-
Saldo financieringsfunctie	-	-	-	12	-	12	12	-	12
Overige dekkingsmiddelen	-	-	-	1.236	-1.299	-64	1.236	-1.299	-64
Saldo baten en lasten:	23.397	-	23.397	24.645	-1.299	23.346	1.247	-1.299	-52

Onderstaande posten zijn verwerkt in de overhead en doorbelast naar de diverse programma's en producten									
Uitvoering Sociaal plan	256	-256	-	200	-200	-	-56	56	-
Onvoorzien uitgaven	-	-250	-250	-	-	-	-	250	250
Totaal:	256	-506	-250	200	-200	-	-56	306	250

Het overzicht van dekkingsmiddelen geeft voornamelijk de bijdragen van de gemeenten aan. De bijdragen van de gemeenten zijn conform begroting in rekening gebracht. De baat bij het saldo financieringsfunctie betreft de doorberekende rente die in de afschrijvingslasten is meegerekend. De last bij overige dekkingsmiddelen betreffen de stortingen in de voorziening spaarverlof personeel en de voorziening dubieuze debiteuren. De baat aldaar is de bijdrage van de drie gemeenten aan spaarverlof en dubieuze debiteuren, die via de overdrachtsbalans zijn verwerkt.

De post Onvoorzien uitgaven is wel begroot, maar deze post is in 2015 niet aangesproken.

4 Paragrafen

De begroting, en daarmee ook de jaarstukken, bestaat uit programma's en paragrafen. De programma's betreffen het beleid en de uitvoering van dit programma. Paragrafen zijn dwarsdoorsneden van de begroting over bepaalde organisatie brede onderwerpen als bedrijfsvoering en financiering. Deze zijn bedoeld om onderwerpen die verspreid in de begroting staan, als een geheel weer te geven. Hierbij gaat het vooral om de aspecten met een belang voor de realisatie van de beleidsvoornemens, of financieel belang. In de financiële verordening Stroomopwaarts MVS is aangegeven dat de volgende paragrafen in ieder geval moeten worden opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering.

4.1 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste risico's voor het primaire proces van Stroomopwaarts. Per risico zijn de beheersmaatregelen benoemd. Vervolgens wordt het weerstandsvermogen van Stroomopwaarts behandeld in relatie tot de genoemde risico's. Tenslotte zal een korte samenvatting van de financiële positie gegeven worden.

Risico's van materieel belang

Bij de besluitvorming door de MVS gemeenten om over te gaan tot samenwerking in de Gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS, is de business case Stroomopwaarts behandeld. In bijlage vier van de business case, zijn risico's geïnventariseerd en benoemd. Dit betroffen zowel risico's voor Stroomopwaarts zelf, als voor de deelnemende gemeenten. De risico's werden beoordeeld aan de hand van een risicotabel, waarbij een score 1 t/m 5 is toegekend voor de kans dat een risico zich voordoet en een score van 1 t/m 5

voor de impact als het risico zich voordoet. Dit leidde tot een puntenscore tussen de 1 en 25. Voor de begroting zijn de risico's met een score van 15 en hoger opgenomen. Hierdoor heeft de focus op de meest kritische risicofactoren in het eerste half jaar gelegen. Het streven is om de risico's in 2016 nader aan te scherpen en – waar mogelijk en relevant- te kwantificeren. Zie [bijlage 1](#) Risico's bij Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Voor de afdekking van het debiteurenrisico is ultimo 2015 een voorziening gevormd. Daarnaast zijn per balansdatum geen andere risico's van materieel belang bekend.

Risicomanagement

Een belangrijk punt is het risicobewustzijn in de organisatie van Stroomopwaarts. Het managen van risico's is een integrale verantwoordelijkheid van het management. Om de vinger goed aan de pols te houden zullen de benoemde risico's onderdeel uitmaken van de interne- en externe rapportages van Stroomopwaarts. Zo wordt verzekerd dat er continu aandacht voor is. Ook wordt tijdig melden en bijsturen mogelijk, als risico's zich (dreigen) voor (te) doen.

Weerstandsvermogen

Het financieel weerstandsvermogen van Stroomopwaarts is het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te vangen, zonder dat de uitvoering van de taken in het gedrang komt. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de bekende risico's, waarvoor geen afdoende stuur- en beheersmaatregelen kunnen worden getroffen, of waarvoor geen voorzieningen hoeven te worden getroffen. In de begroting is als beheermaatregel een post Onvoorzien opgenomen voor ontwikkelingen die zich onvoorzien, onmiddellijk en onvermijdbaar voordoen.

Stroomopwaarts is een nieuwe organisatie. Er zijn (nog) geen reserves opgebouwd van waaruit kosten gedekt kunnen worden. In de prognose van de Algemene Reserve is rekening gehouden dat in de eerste jaren sprake zal zijn van een negatieve Algemene Reserve. Deze negatieve Algemene Reserve dient binnen vijf jaar te zijn weggewerkt. Dit betekent dat er geen weerstandsvermogen is om risico's die zich in 2016 voordoen op te vangen. Met de gemeenten is afgesproken dat zij hiervoor als achtervang dienst doen.

Financiële positie

De totale balansomvang is toegenomen met € 8,2 miljoen. De toename van de balanswaarde is vooral toe te schrijven aan een vooruit ontvangen gemeentelijke bijdrage voor 2016 van € 4,1 miljoen.

Met de financiële overdracht van de deelnemende gemeenten beschikte Stroomopwaarts op 1 juli 2015 nog niet over voldoende dekkingsmiddelen om de incidentele kosten (aanloopkosten) te kunnen voldoen. Hierdoor is een (begroot) negatief eigen vermogen ontstaan van € 8,1 miljoen. Door het positief resultaat ten opzichte van de begroting boekjaar 2015 bedraagt het eigen vermogen €2,3 miljoen negatief.

Met de gemeenten is afgesproken dat Stroomopwaarts het negatieve eigen vermogen, voornamelijk ontstaan als gevolg van aanloopkosten, binnen vijf jaar zal terug verdienen. De algemene reserve zal hierdoor in de eerstvolgende jaren nog een negatieve stand vertonen.

Om de uitkeringslasten eind 2015 te kunnen betalen heeft Stroomopwaarts bij de BNG een kasgeldlening aangetrokken van € 2,5 miljoen. Conform afspraak is deze lening in de maand januari 2016 afgelost. Er zijn geen langlopende geldleningen aangetrokken om de investeringen onder de materiële activa te financieren. De financiering geschiedde vooralsnog uit eigen middelen.

4.2 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In de begroting 2015 is geen paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen opgenomen, omdat de aanwezige kapitaalgoederen bij de gemeente zouden achterblijven. Uiteindelijk zijn wel vaste activa van de gemeente overgenomen. Daarom is alsnog een beperkte paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen in de jaarstukken opgenomen.

De vaste activa zijn op de balans opgenomen en zijn aldaar toegelicht. Daarnaast zijn afschrijvingslasten in de jaarrekening verwerkt. Het afschrijvingsbeleid is vastgelegd in de bijlage 1 bij artikel 9 van de Financiële verordening Stroomopwaarts MVS 2015. De tekst hiervan is integraal als [bijlage 2](#) bij deze jaarstukken opgenomen.

4.3 Paragraaf Financiering

De paragraaf Financiering bevat de verantwoording van activiteiten die met betrekking tot de financiering- of treasuryfunctie zijn uitgevoerd. De financiering- of treasuryfunctie van de gemeenschappelijke regeling is het geheel van activiteiten, dat zich richt op het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, geldstromen, posities en de hieraan verbonden risico's. Deze paragraaf begint met algemene ontwikkelingen en gaat vervolgens in op het risicobeheer, de aangetrokken en verstrekte geldleningen.

Samengevat

Stroomopwaarts kon in het afgelopen jaar voor de korte termijn voordelig aan haar financieringsbehoefte voldoen en is binnen het jaarmandaat - de bij de begroting vastgestelde behoefte van € 8,1 miljoen - gebleven. De treasuryfunctie is binnen de in de begroting gestelde kaders uitgevoerd; namelijk tijdig voldoen aan betaalverplichtingen, risicomijdend handelen, streven naar lage kosten en hoge opbrengsten.

Ontwikkelingen en rentevisie

Het jaar 2015 kenmerkte zich als een periode met zeer lage rentes op de kapitaalmarkt en zelfs met negatieve rentes op de geldmarkt. Wereldwijd ontstonden lage percentages door een matige economische groei in de ontwikkelde markten en de afnemende groei van de opkomende markten. Ook de lage inflatie speelde mondiaal een rol. In de Eurozone bleef zowel de economische groei als de inflatie laag en in september 2015 was zelfs sprake van deflatie. Door de tegenvallende groei zijn de verwachte renteverhogingen niet doorgaan. Mede als gevolg hiervan bleef de kapitaalmarktrente dalen. In de laatste maanden van het jaar volgde een kentering als gevolg van de toename van de werkgelegenheid in de Verenigde Staten en verhoogde het Federal Reserve System de rente van 0,25% naar 0,5%. Ook in de Eurozone was de verwachting dat onder invloed van het gematigde economische herstel de rente iets zou gaan oplopen. Dat is tot eind 2015 uitgebleven.

Risicobeheer

Conform het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV) dient in de paragraaf Financiering aandacht te worden geschonken aan het risicobeheer met betrekking tot de financiering. Het doel is om maatregelen te treffen om de risico's van de financieringsactiviteiten voor de gemeenschappelijke regeling zo klein mogelijk te maken en te houden. Er worden drie risico's onderscheiden, liquiditeitsrisico, rente- en debiteurenrisico.

Liquiditeitsrisico

In het jaar 2015 is aandacht besteed aan het inzicht in de financieringsbehoefte en het opzetten van de liquiditeitsprognose voor het komende jaar. Vanaf 2016 zal de gemeente Schiedam de financieringsbehoefte van Stroomopwaarts financieren. Daarnaast faciliteert de gemeente Schiedam Stroomopwaarts in de uitvoering van de treasuryfunctie.

De module liquiditeitsprognose van de gemeente Schiedam biedt ondersteuning bij het beheersen van de kasstromen en het tijdig anticiperen op de financieringsbehoefte. Dit vindt periodiek binnen de treasuryfunctie plaats en wordt minstens eenmaal per kwartaal besproken met Stroomopwaarts. In dit overleg bepalen de deelnemers hoe om te gaan met de liquiditeitsprognose. Vanaf het jaar 2016 zal ook voor het eerst met een gedetailleerde meerjarige liquiditeitsprognose worden gewerkt. Deze wordt verder uitgewerkt in de begroting 2017 en het meerjarig perspectief. Hierin staan de daadwerkelijk geprognosticeerde in- en uitgaande kasstromen. Tussentijds wordt de vinger aan de pols gehouden en wordt Stroomopwaarts geïnformeerd.

De begrote financieringsbehoefte over 2015 was geraamd op € 8,1 miljoen. Van juli tot en met november 2015 was geen externe financiering nodig. In 2015 december bedroeg de financieringsbehoefte € 2,5 miljoen. Hiervoor is een kasgeldlening aangetrokken bij de BNG.

Eind december heeft Stroomopwaarts van deelnemende gemeenten € 4,2 miljoen, bijdrage voor 2016, vooruit ontvangen. In verband met het verplicht schatkistbankieren is hiervan € 4,0 miljoen op een rekening courant bij het Rijk geboekt. Het aangaan van de lening en de vooruitbetaling hebben elkaar gekruist.

Renterisico en kasgeldlimiet

In de Wet financiering decentrale overheden (Fido) is bepaald dat de kasgeldlimiet (rood staan in de rekening courant met de bank) en de renterisiconorm (spreiding van de leningenportefeuille) niet mogen worden overschreden. De kasgeldlimiet mag gedurende twee kwartalen worden overschreden, daarna is ontheffing van de provinciale toezichthouder vereist. Het rood staan kwam in het afgelopen jaar incidenteel voor. Zowel de kasgeldlimiet als de renterisiconorm zijn niet overschreden.

Conform de Wet Fido mocht de omvang van het kort geld voor Stroomopwaarts in 2015 € 3,1 miljoen zijn. In december heeft stroomopwaarts kort geld aangetrokken. Gedurende het jaar bleven de aangetrokken leningen binnen de ruimte van de kasgeldlimiet.

Limiet	Doel limiet	Bijzonderheden	Norm in % van begrotingstotaal	Bedrag in € miljoen
Kasgeld limiet	Maximalisering financiering met kortlopende leningen (tot één jaar)	Overschrijding norm is toegestaan (maximaal twee achtereenvolgende kwartalen)	8,20%	3,1
Renterisiconorm	Beheersing renterisico bij (her)financieringen (vanaf één jaar) door spreiding van de financieringsmomenten	Geen	20%	2,5

Debiteurenrisico

In het jaar 2015 is aandacht besteed aan het opzetten van het debiteurenbeheer. Stroomopwaarts heeft in 2015 voor de dubieuze debiteuren een voorziening gevormd, waaraan jaarlijks een bedrag voor oninbaarheid wordt gestort. De afboekingen van de oninbaar geleden vorderingen worden binnen deze voorziening opgevangen.

In 2016 zal een debiteurenplan (beleid) worden vastgesteld. Vanaf 2016 zal maandelijks wordt gezorgd dat de inning soepel verloopt. De uitvoering van het debiteurenplan wordt getoetst en via rapportages wordt inzicht gegeven over de stand van zaken.

4.4 Paragraaf bedrijfsvoering

De Unit bedrijfsvoering van Stroomopwaarts is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van een strategische visie op de uitvoering van zowel de interne als de externe bedrijfsvoering. De uitvoerende POIFACH taken zijn ondergebracht bij de hosting. Hosting bedrijfsvoering kent 9 functies die zowel uitvoerend als adviserend zijn ondergebracht bij de aangesloten gemeenten.

Vanaf 2015 was de bedrijfsvoering van Stroomopwaarts gericht op het leveren van een hoge kwaliteit van dienstverlening, het realiseren van een professionaliseringsslag en het optimaliseren van processen.

In samenwerking met de hosting bedrijfsvoering is begonnen aan het opstellen van een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Eind 2015 was deze DVO in de afrondende fase. In het DVO is gekozen voor een groeipad van vijf jaar waarin de bedrijfsvoering zich zal ontwikkelen tot een professionele, kwalitatief onderscheidende organisatie.

Focus bedrijfsvoering 2015

De focus van de unit bedrijfsvoering lag in 2015 in eerste instantie op het operationaliseren en inregelen van de bedrijfsvoering in afstemming met Hosting (transitie).

Daarnaast is er een format en procedure planning & control cyclus ontwikkeld en zijn diverse voorwaarden en regelingen geüniformeerd en gestandaardiseerd.

In samenwerking met hosting is een financiële administratie ingericht. In het 4^e kwartaal is de selectie van de strategische functies P&O en Communicatie succesvol afgerond. Zij starten eerste kwartaal 2016. Voor de SW-medewerkers is gekomen tot een samenvoeging van de P&O regelingen en tot het opstellen van BHV beleid dat is aangeboden aan OR. Vaststelling zal plaatsvinden in het eerste kwartaal 2016. In de laatste maanden van 2015 is de focus vooral gericht geweest op het inrichten en implementeren van de nieuwe uitkeringsadministratie. Door adequate risico analyses kon de implementatie van de nieuwe uitkeringsadministratie op de afgesproken tijd plaatsvinden.

Het is niet gelukt om in 2015 tot communicatie- en kwaliteitsbeleid te komen.

In de begroting 2015 zijn een aantal specifieke prestatiedoelstellingen opgenomen. In onderstaande tabel is de stand van zaken per ultimo 2015 weergegeven.

Prestatiedoelstelling bedrijfsvoering	Bereikte resultaten	Bereikt niveau
Het operationaliseren/inregelen van de al opgestelde detail procesbeschrijvingen (DPS'en), de afgesproken governance, de afgesproken kaderstelling, het IC-plan etc. De DPS van Invordering & Terugvordering, applicatiebeheer en uitkeringsadministratie is gereed.	Door adequate risico analyses kon gestuurd worden om op die manier de nieuwe uitkeringsadministratie volgens afspraak te implementeren.	
Het opstellen van detail procesbeschrijvingen die nog ontbreken, zoals planning & control, AO/IC, maar ook op het gebied van P&O, informatiemanagement, Talent etc. Veelal dienen deze detail procesbeschrijvingen in samenspraak en afstemming met hosting bedrijfsvoering opgesteld te worden.	De hoofdlijnen van de procesbeschrijvingen zijn in 2015 duidelijk geworden. De eerste afspraken zijn gemaakt. De procesbeschrijvingen moeten nog gedocumenteerd worden.	

Prestatiedoelstelling bedrijfsvoering	Bereikte resultaten	Bereikt niveau
Het samen met hosting bedrijfsvoering actualiseren van het huidige concept dienstverleningsovereenkomst/Programma van Eisen en de besluitvorming over deze DVO/PvE (inclusief product/dienstcatalogussen). Het initiatief daarvoor ligt bij hosting bedrijfsvoering.	Zolang de consequenties van de BTW en VPB niet helder zijn, worden de DOV en PDC's niet geactualiseerd, om te voorkomen dat er onnodige belastinglasten in de budgetten van de gemeenten terecht komen.	
De aanbesteding van het UitkeringsAdministratieSysteem (UAS) en het komen tot een nieuwe ingericht UAS per 1 januari 2016 (dan wel uiterlijk 1 januari 2017).	Dankzij veel inzet in de laatste maanden van 2015 is gelukt om te komen tot een nieuw ingericht UAS per 8 januari 2016.	
De verdere applicatierationalisatie. Er zijn al diverse applicaties stopgezet. Naar verwachting kan dit aantal toenemen	Nu de invoering van het UAS gereed is kan verdere applicatierationalisatie plaats gaan vinden.	
Het uitwerken van nu nog ontbrekende kaderstelling SOW zoals debiteurenbeleid SOW en inkoop- en aanbestedingsbeleid SOW.	In 2015 zijn voorbereidende werkzaamheden gedaan voor het uitwerken van de kaderstelling. Hierbij wordt aangesloten bij het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de MVS gemeenten.	
Het in kaart brengen en het aanpassen van (verzekerings)contracten specifiek voor SOW.	In 2015 zijn de contracten aangepast aan de tenaamstelling. Voor de samenvoeging van de verzekeringen zijn offertes aangevraagd. Aanbesteding zal pas in 2017 plaatsvinden.	
Het verhelderen en operationeel krijgen van het proces van inkoop en bestellen door hosting bedrijfsvoering voor SOW.	Op dit moment wordt een document opgewerkt voor contractmanagement en inkoopfunctie van de MVS inkoop. Hierbij worden mogelijkheden voor een uitgebreider takenpakket, dan wat nu in de PDC is afgesproken, onderzocht.	
De governance binnen SOW, binnen hosting bedrijfsvoering en tussen SOW en hosting bedrijfsvoering moet verder uitgewerkt worden. De governance is nu op hoofdlijnen bepaald.	De governance, de mandaatregeling en het directiestatuut zijn vastgesteld. In het laatste kwartaal van 2015 is begonnen met de implementatie.	
Het verzorgen van "training on the job", introductie cursussen e.d. voor relevante medewerkers.	In het vierde kwartaal van 2015 zijn trainingen gegeven om de high-lights toe te lichten van verschillende applicaties en programma's binnen Stroomopwaarts.	
Het opstellen van een groeimodel dat voor de bedrijfsvoering wordt voorzien voor de komende jaren. Het groeimodel bestaat uit een aantal ontwikkelingsfasen, te weten: basis op orde, excellente bedrijfsvoering, vernieuwd en innovatief en de optimale partner. Bedrijfsvoering SOW staat nu voor de uitdaging eerst de basis op orde te krijgen vanaf 1 juli 2015.	De basis dienstverlening is nog niet overal op orde. Doorontwikkeling gaat over een periode van 5 jaar.	
Het opstellen en opleveren van (interne en externe) rapportages en het verder ontwikkelen van stuur- en managementinformatie.	De oplevering van de informatie over het 3 ^e kwartaal van 2015 is geëvalueerd. De uitkomsten hiervan zijn geïmplementeerd in de oplevering van het 4 ^e kwartaal. Verder doorontwikkeling zal de komende keren nog plaatsvinden.	

Prestatiedoelstelling bedrijfsvoering	Bereikte resultaten	Bereikt niveau
De aanbesteding van de accountant en de opdrachtverlening aan een accountantskantoor.	De aanbesteding is afgerond. De opdracht is gegund aan Deloitte	
Het digitaliseren (web-applicaties) van de processen aan de Poort. (Einddoel over meerdere jaren te bereiken)	Momenteel worden de mogelijkheden verkend in de markt. Hierbij wordt aangesloten bij het nieuwe UAS. Implementatie is afhankelijk van capaciteit welke beschikbaar moet komen bij de hosting en de eigen organisatie	

Formatie

De werving van vacatures ter vervanging van tijdelijke inhuur heeft een behoorlijke inspanning van zowel de hosting als Stroomopwaarts gevraagd. Met als resultaat, dat de tijdelijke contracten die per 31/12 afliepen zoveel als mogelijk met vast personeel zijn gevuld. Daardoor is in 2015 een duidelijke dalende lijn van zowel vacatures als inhuur zichtbaar. Door krapte op de arbeidsmarkt, vooral waar het Werkconsulenten betreft, zijn niet alle vacatures gevuld.

Hosting bedrijfsvoering

De hosting heeft hard gewerkt aan een basisdienstverlening voor Stroomopwaarts. Door de transitie waren de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden niet altijd helder. De praktische vertaalslag van het DVO is nog niet gemaakt. Door het invullen van twee strategische functies binnen Stroomopwaarts is de samenwerking goed op gang gekomen en de taakverdeling scherper geworden. De communicatieadviseur zal in het eerste kwartaal van 2016 een communicatieplan maken.

In het laatste kwartaal van 2015 zijn achterstanden ingelopen. De contacten met de hosting worden steeds beter en mensen komen meer in hun rol.

Veel medewerkers moesten door de samenvoeging van de drie gemeentelijke ICT systemen in voorkomende gevallen werken met nieuwe systemen, wat uitdagingen met zich meebracht. De achterstand die daardoor kon ontstaan, is in

het laatste kwartaal, in aanloop naar het nieuwe UAS systeem, voor een belangrijk deel ingelopen.

De website van Stroomopwaarts is in 2015 ontwikkeld en ingericht. Daarnaast heeft P&O de drie verschillende salarisadministraties van de drie voormalig SW-bedrijven aan elkaar gekoppeld. Dat is zonder haperingen gelukt en per 1 januari 2016 kent het Werkleerbedrijf één personeelssysteem.

Zoals al een aantal keer benoemd, heeft ICT in 2015 voor een aantal grote uitdagingen gestaan. De grootste hiervan was de overstap naar het nieuwe uitkeringsadministratie systeem voor Stroomopwaarts. Na de aanbesteding in het derde kwartaal heeft in het vierde kwartaal de inrichting plaatsgevonden. Er zijn ambassadeurs ingezet om processen ingericht te krijgen. Aanvankelijk is er vanuit gegaan dat 13 processen zouden worden geïmplementeerd. Uiteindelijk zijn door gezamenlijke inspanning met de leverancier 42 processen gerealiseerd. De overige processen worden mogelijk nog aangepast aan de wens van de gebruikers in het eerste halfjaar van 2016. De implementatie is binnen de planning afgerond. Tevens is veel aandacht besteed aan risicobeheersing om imagoschade te voorkomen. Ook is er extra inzet geweest om te voorkomen dat er grote achterstanden konden ontstaan. Zowel voor de hosting ICT als voor Stroomopwaarts is het traject succesvol verlopen.

Resultaat 2015 en inzet 2016

In afwachting van een nieuw uitkeringsadministratiesysteem konden in 2015 de verschillende werkprocessen van de gemeenten nog niet worden samengevoegd,

waardoor een onderbesteding is gerealiseerd op de bedrijfsvoering kosten. Nu het nieuwe uitkeringsadministratiesysteem is gerealiseerd, wordt gestart met het samenvoegen en 'lean' maken van de werkprocessen.

In 2015 is veel geïnvesteerd in het neerzetten van de organisatie van Stroomopwaarts. Maar, er moet nog meer geïnvesteerd worden in het in de markt zetten van Stroomopwaarts. Er zal extra worden ingezet op de promotie van Stroomopwaarts als hét participatiebedrijf in de regio Nieuwe Waterweg Noord

Stroomopwaarts wil maximaal digitaal werken. Daarom zal verder worden geïnvesteerd in het digitaliseren van de processen en de aanschaf van systemen voor:

- Relatiemanagement;
- Digitalisering van het aanvraagproces;
- Schuldhelpverlening en samenwerking met deurwaarders;
- Bedrijfsprocessen (ERP-systeem);
- Diagnose;
- Digitaal doorgeven van mutaties door uitkeringsgerechtigden.

In de begroting 2015 is budget voor de inhuur van extern personeel opgenomen voor een periode van een jaar (een halfjaar 2015, een halfjaar 2016). De kosten voor inhuur kunnen in 2015 grotendeels worden opgevangen door de vacatureruimte, waardoor het incidentele inhuurbudget in 2015 beperkt is aangesproken.

Het aantal uitkeringen ligt eind 2015 hoger dan het aantal waar in de business case vanuit is gegaan. Daarom is extra personele inzet nodig om alle cliënten

goed te kunnen blijven bedienen. Ook in 2016 zal eerst eventueel beschikbare vacatureruimte worden gebruikt ter dekking van inhuurkosten. Overblijvende lasten kunnen dan ten laste het inhuurbudget worden geboekt.

Er is minder gebruik gemaakt van contracten en inzet bij re-integratie partners. De oorzaak hiervan is dat door Stroomopwaarts kritisch gekeken is naar het bestaande aanbod aan trajecten en hun resultaten. Als gevolg hiervan zijn de uitgaven aan participatietrajecten lager als begroot. Maar, in de komende jaren zal volop worden geïnvesteerd in effectieve instrumenten die zoveel mogelijk uitkeringsgerechtigden helpen om uit te stromen naar werk.

Financieel resultaat overhead

De overheadkosten worden met een verdeelsleutel over de diverse programma's en producten verdeeld. Daarom wordt in de verschillenanalyse per programma bij diverse producten aangegeven, dat een lagere doorbelasting van overhead heeft plaatsgevonden. Onderstaand overzicht bevat een gecomprimeerde toelichting op de verschillen op de overhead budgetten. In het voorstel voor resultaatbestemming wordt verzocht het budgetoverschot in 2016 ter beschikking te stellen.

Het verschil tussen begroting en realisatie van de overhead van € 2,3 miljoen is op hoofdlijn als volgt te verklaren (bedragen x € 1.000):

- Onvoorziene lasten niet benodigd	250
- lagere salariskosten overhead i.v.m. vacatures	348
- lagere incidentele kosten ICT	1.291
- lagere incidentele kosten overige	147
- overige kosten	266

JAARREKENING

5 Jaarrekening

5.1 Overzicht van baten en lasten met toelichting

5.1.1 Programmarealisatie van baten en lasten

Programma (bedragen x 1.000)	Primaire begroting 2015			Begroting 2015 na wijziging*			Rekening 2015		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN</u>									
Participatie re-integratie (werk)	5.580	-29.729	-24.149	5.580	-29.729	-24.149	6.573	-26.668	-20.095
Participatie activeren (zorg)	127	-7.525	-7.398	127	-7.525	-7.398	-	-5.544	-5.544
Dekkingsmiddelen*	<u>23.397</u>	-	<u>23.397</u>	<u>23.397</u>	-	<u>23.397</u>	<u>24.645</u>	<u>-1.299</u>	<u>23.346</u>
Totaal saldo baten en lasten:	29.104	-37.254	-8.150	29.104	-37.254	-8.150	31.218	-33.511	-2.293
<u>TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKING RESERVES</u>									
Participatie re-integratie (werk)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Participatie activeren (zorg)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dekkingsmiddelen	<u>8.150</u>	-	<u>8.150</u>	<u>8.150</u>	-	<u>8.150</u>	<u>8.150</u>	-	<u>8.150</u>
mutaties reserves:	8.150	-	8.150	8.150	-	8.150	8.150	-	8.150
<u>RESULTAAT VAN BATEN EN LASTEN</u>									
Participatie re-integratie (werk)	5.580	-29.729	-24.149	5.580	-29.729	-24.149	6.573	-26.668	-20.095
Participatie activeren (zorg)	127	-7.525	-7.398	127	-7.525	-7.398	-	-5.544	-5.544
Dekkingsmiddelen*	31.547	-	31.547	31.547	-	31.547	32.795	-1.299	31.496
Gerealiseerd resultaat:	37.254	-37.254	-	37.254	-37.254	-	39.368	-33.511	5.857

* Zie paragraaf [Dekkingsmiddelen](#)

5.1.2 Analyse afwijkingen tussen begroting en rekening

Op grond van artikel 28, lid a van het Besluit Begroting en Verantwoording dient bij de programmarekening een analyse te worden opgenomen van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening.

Aan de hand van de analyse van begrote lasten en werkelijke lasten wordt de rechtmatigheid van de uitgaven getoetst. Hierbij wordt op programmaniveau getoetst of de werkelijke lasten niet hoger zijn geweest dan de begrote lasten. Mocht er sprake zijn van hogere werkelijke lasten dan wordt per product geanalyseerd of er sprake is van een onrechtmatige uitgave. In de kadernota Rechtmatigheid heeft de commissie BBV de visie hieromtrent vastgelegd.

De analyse is in het *jaarverslag* per programma opgenomen. In de *jaarrekening* wordt daarom volstaan met een verwijzing naar de programmaverantwoording in het jaarverslag.

Hoewel blijkt dat geen sprake is van een overschrijding van de programma's, is per product een nadere analyse vermeld.

5.1.3 Resultaat incidentele baten en lasten

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording dient bij de programmarekening een analyse te worden opgenomen van het resultaat incidentele baten en lasten.

In de begroting 2015 zijn op basis van de businesscase en besluiten, de volgende incidentele kosten opgenomen;

- Het plaatsingsproces heeft geleid tot een beperkt aantal herplaatsingskandidaten. Het budget voor frictiekosten personeel hoeft daarom slechts deels aangesproken te worden. Daar tegenover staat dat we bij aanvang 50 vacatures onvervuld hebben. Deze vacatures zijn momenteel

extern ingevuld. Externe inhuur leidt tot een verhoging van de personele kosten. Verlenging van de inhuur ten behoeve van de bedrijfsvoering wordt door ons noodzakelijk geacht. In totaal gaat het hier om een bedrag van € 700.000,- in 2015;

- Bij de start van Stroomopwaarts zijn nog niet alle strategisch belangrijke functies ingevuld, waaronder meer dan de helft van de managementfuncties, control en enige bedrijfsvoeringsfuncties. Dit is voor de continuïteit van de bedrijfsvoering ongewenst. Voorstel in deze begroting is om tijdelijk in te huren op de betreffende functies. Het gaat om een incidenteel bedrag aan meerkosten ten opzichte van de beschikbare vacatureruimte van € 260.000,- in 2015. Op 1 januari 2016 dienen deze functies structureel ingevuld te zijn;
- Het aantal uitkeringsgerechtigden is ten opzichte van de businesscase gestegen van circa 5.300 naar 5.600. Deze toename genereert meer uitvoeringskosten. Vooralsnog wordt voorgesteld om incidenteel middelen beschikbaar te stellen om deze stijging op te vangen. Het gaat om een bedrag van € 340.000,- in 2015. De extra uitvoeringskosten per uitkering per jaar zijn circa € 2.200,-.
- Capaciteitskosten: het betreft hier de opvang met tijdelijke capaciteit voor Beleid & Beroep en Bezwaar en is berekend op basis van de bijpassende loonsom.
- Opleiding en ontwikkeling personeel: het betreft hier opleiding en ontwikkeling additioneel op het bestaande reguliere opleidingsbudget.
- Praktische (project)ondersteuning voor en na 1 juli 2015.
- Verhuisbewegingen en inrichtingskosten: het betreft hier de interne verhuizingen te weten, eerst het clusteren van de organisatieonderdelen en later de SW/PMC's. De verhuisbewegingen van SW zullen verder in separate casussen moeten worden opgesteld;
- Praktische (project) ondersteuning voor en na 1 juli 2015 in gezet door de hosting bedrijfsvoering
- Implementatiekosten ICT ingezet door de hosting bedrijfsvoering
- Onvoorzien: Dit betreft een reservering voor opvang van eventuele extra kosten die op voorhand niet voorzien waren

Overzicht incidentele baten en lasten Stroomopwaarts, Jaarstukken 2015					
Incidentele Baten (x € 1.000)			Incidentele Lasten (x € 1.000)		
Omschrijving	Begroot 2015	realisatie 2015	Omschrijving	Begroot 2015	realisatie 2015
Programma Re-integratie (werk)			Programma Re-integratie (werk)		
			Capaciteitskosten	337	343
			Opleiding en ontwikkeling personeel	90	-
			Ondersteuning transformatie	1.384	1.384
			extra flexibele inhuur	560	727
			extra ondersteuning	208	208
			toename bestand	272	272
			onvoorzien (generiek)	200	-
			aanloopkosten hostingfase	560	560
			extra ondersteuning hostingfase	492	585
			implementatiekosten ICT	1.040	7
			verhuisbewegingen en inrichtingskosten	120	-
Programma Participatieactiviteiten en zorg			Programma Participatieactiviteiten en zorg		
			Capaciteitskosten	84	86
			Opleiding en ontwikkeling personeel	23	-
			Ondersteuning transformatie	346	346
			extra flexibele inhuur	140	182
			extra ondersteuning	52	52
			toename bestand	68	68
			onvoorzien (generiek)	50	-
			aanloopkosten hostingfase	140	140
			extra ondersteuning hostingfase	123	146
			implementatiekosten ICT	260	2
			verhuisbewegingen en inrichtingskosten	30	-
Programma Dekkingsmiddelen			Programma Algemene dekkingsmiddelen		
Totaal Incidentele baten programma	-	-	Totaal Incidentele lasten programma	6.579	5.108
Mutatie reserves			Mutaties reserves		
Programma Re-integratie (werk)			Programma Re-integratie (werk)		
Programma Participatieactiviteiten en zorg			Programma Participatieactiviteiten en zorg		
Programma Dekkingsmiddelen			Programma Dekkingsmiddelen		
Begrotingssaldo t.l.v algemene reserve	8.150	175	Begrotingssaldo t.g.v. algemene reserve	-	-
Totaal Incidentele baten reserves	8.150	175	Totaal Incidentele lasten reserves	-	-
Totaal Incidentele baten	8.150	175	Totaal Incidentele lasten	6.579	5.108

5.1.4 Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2015 voor de gemeenschappelijk regeling Stroomopwaarts MVS is € 178.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Voor 2014 zijn geen gegevens opgenomen, omdat Stroomopwaarts toen niet bestond.

Tabel: Bezoldiging topfunctionarissen 2015

<i>bedragen x € 1</i>	<i>D.J.N.M. Curfs</i>
Functie(s)	Directeur
Duur dienstverband in 2015	1/6 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	Echt
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.
Individueel WNT-maximum⁷	89.000
Bezoldiging	
Beloning	53.948
Belastbare onkostenvergoedingen	3.390
Beloningen betaalbaar op termijn	5.855
<i>Subtotaal⁸</i>	<i>63.193</i>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	63.193
Er geen sprake van een overschrijding.	

⁷ Het individueel WNT-maximum is naar rato van de functieduur berekend.

⁸ Het subtotaal wordt hier opgenomen inclusief een eventueel onverschuldigd betaald bedrag. Dat bedrag is nihil.

5.2 Balans met toelichting

5.2.1 Balans

BALANS				Gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS			
(bedragen x €1.000)	Openingsbalans			(bedragen x €1.000)	Openingsbalans		
ACTIVA	juli 2015	Ultimo 2015		PASSIVA	juli 2015	Ultimo 2015	
VASTE ACTIVA				VASTE PASSIVA			
<u>Materiële vaste activa</u>				<u>Eigen vermogen</u>		0	(2.293)
investeringen met economisch nut	565	535		<u>Algemene reserve</u>	0	(8.150)	
				<u>Bestemmingsreserves</u>	0	0	
				<u>Gerealiseerd resultaat</u>	0	5.857	
<u>Financiële vaste activa</u>				<u>Voorzieningen</u>		0	1.014
N.v.t.				<u>Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen en risico's</u>	0	1.014	
				<u>Vaste schuld</u>		0	0
				N.v.t.			
Totaal vaste activa	565	535		Totaal vaste passiva	0		(1.279)
VLOTTENDE ACTIVA				VLOTTENDE PASSIVA			
<u>Voorraden</u>	110	99		<u>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>	2.414		6.622
Grond- en hulpstoffen	100	98		<u>Overige kasgeldleningen</u>	0	2.500	
Onderhanden werk	10	1		<u>Overige schulden</u>	2.414	4.122	
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>	4.046	12.000		<u>Overlopende passiva</u>	3.480		8.728
<u>Vorderingen op openbare lichamen</u>	1.316	3.836		<u>Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en</u>			
Rekening-courantverhouding met het Rijk	0	4.065		<u>die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.</u>	3.480	4.522	
<u>Overige vorderingen</u>	2.729	4.100		<u>Overige vooruitontvangen bedragen</u>	0	4.206	
<u>Liquide middelen (kas, banksaldi)</u>	3	1.018					
<u>Overlopende activa</u>	1.169	420					
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen, die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.169	420					
Totaal vlottende activa	5.328	13.536		Totaal vlottende passiva	5.894		15.350
TOTAAL-GENERAAL	5.894	14.071		TOTAAL-GENERAAL	5.894		14.071

5.2.2 Toelichting op de balans

A. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

INLEIDING

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten, zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

BALANS

VASTE ACTIVA

Materiele vaste activa met economisch nut

Per 1 juli zijn activa van gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam en de werkleerbedrijven Dukdalf, TBV en BGS overgenomen. Regels voor waardering en afschrijving zijn vastgelegd in de Financiële verordening Stroomopwaarts MVS 2015. De activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke aanschafwaarde, zijnde de verkrijging- of vervaardigingsprijs bij de gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Het afschrijvingsbeleid is vastgelegd in de bijlage 1 bij artikel 9 van genoemde verordening. De tekst hiervan is integraal als [bijlage 2](#) bij deze jaarstukken opgenomen.

Financiële vaste activa

Dit onderwerp is een verplicht onderdeel volgens de BBV, maar bij Stroomopwaarts zijn hiervoor geen posten aanwezig.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

Grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen, die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde. Overige voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs dan wel lagere marktwaarde. Gereed product wordt gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

VASTE PASSIVA

Algemene reserve

In algemene reserve is in 2015 gevormd op basis van de begroting, waarmee een negatieve reserve is ontstaan. Met de gemeenten is afgesproken dat Stroomopwaarts de algemene reserve in maximaal vijf jaar na de start van de organisatie terugbrengt naar nul.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorziening voor dubieuze debiteuren wordt aan de actiefzijde van de balans in mindering gebracht op de post Overige vorderingen.

Vaste schuld

Stroomopwaarts heeft geen vaste schuld.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarden.

B. Toelichting per balanspost

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	boekwaarde 30.06.2015	Balanswaarde 31.12.2015
Investerings met een economisch nut	565	535
Totaal	565	535

De boekwaarde per 1 juli 2015 is gebaseerd op de overdrachtsbalans die met de gemeenten is vastgesteld.

Onderdelen en verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut:

	boekwaarde 30.06.2015	invester- ring	desin- vestering	afschrij- vingen	duurzame waardevermindering	balanswaarde 31.12.2015
Vervoermiddelen	218	22		34		206
Machines, apparaten en	302			45		258
Overige materiële vaste activa	45	33		7		72
Totaal	565	55	0	85	0	535

Financiële vaste activa

Niet van toepassing.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	boekwaarde 30.06.2015	balanswaarde 31.12.2015
Grond- en hulpstoffen	100	98
Onder handen werk	10	1
Totaal	110	99

Uitzettingen korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van kleiner dan 1 jaar kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	boekwaarde 30.06.2015	boekwaarde 31.12.2015	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31.12.2015
Overige vorderingen	2.729	4.570	-470	4.100
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	4.065	n.v.t.	4.065
Vorderingen op openbare lichamen	1.316	3.836	n.v.t.	3.836
Totaal	4.046	12.470	-470	12.000

Voor de afdekking van de risico's van uitzettingen korter dan een jaar, is voor het afschrijven van dubieuze debiteuren een voorziening getroffen.

Toelichting uitzettingen in 's Rijks schatkist

Op basis van artikel 52c in het BBV dient het drempelbedrag, waarboven de gemeente overtollige middelen bij het 's Rijks schatkist aanhoudt, te worden vermeld, alsmede een overzicht met het gemiddelde banksaldo per kwartaal. Het drempelbedrag (0,75% van het begrotingstotaal) wordt als volgt berekend:

€ 37,254 miljoen x 0,75% = € 279.405. De drempel is in 2015 overschreden, omdat bij de berekening van de drempel is uitgegaan van een heel jaar in plaats van een half jaar. Beschouwd op basis van de hogere drempel (€ 558.810) is het vierde kwartaal binnen de limiet gebleven.

Aangehouden banksaldo versus drempelbedrag.

(bedragen x € 1.000)	eerste Kwartaal	tweede Kwartaal	derde Kwartaal	vierde Kwartaal
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	n.v.t.	n.v.t.	1.433	754
Drempelbedrag	n.v.t.	n.v.t.	279	279
Ruimte onder drempelbedrag	n.v.t.	n.v.t.	0	0
Overschrijding van het drempelbedrag	n.v.t.	n.v.t.	1.154	475

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	boekwaarde 30.06.2015	balanswaarde 31.12.2015
Kas	3	11
Bank	0	1.014
Kruisposten	0	-8
Totaal	3	1.018

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	boekwaarde 30.06.2015	balanswaarde 31.12.2015
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.169	420
Totaal	1.169	420

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	boekwaarde 30.06.2015	balanswaarde 31.12.2015
Algemene reserve	0	-8.150
Bestemmingsreserves	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	5.857
Totaal	-	-2.293

Het verloop van de algemene reserve in 2015 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	boekwaarde 30.06.2015	Toevoegingen	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig jaar	balanswaarde 31.12.2015
Algemene reserve	0	0	8.150	0	-8.150
Totaal	0	0	8.150	0	-8.150

Voorzieningen

Er is één voorziening getroffen voor verplichtingen, verliezen en risico's. Het betreft de voorziening voor niet opgenomen spaarverlof. De stand en het verloop van deze voorziening is als volgt.

	boekwaarde 30.06.2015	Toevoeging	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	balanswaarde 31.12.2015
Voorziening spaarverlof personeel	0	1.014	0	0	1.014
Totaal	0	1.014	0	0	1.014

Voorziening verwerkt aan de actiefzijde van de balans.

Een voorziening wordt aan de actiefzijde van de balans verwerkt indien sprake is van een correctie op de balanswaarde. Er is één dergelijke voorziening opgenomen, te weten de voorziening dubieuze debiteuren. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de waarde van de post debiteuren onder de balanspost Overige vorderingen.

Het verloop van de voorzieningen verwerkt aan de actiefzijde van de balans in 2015 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	boekwaarde 30.06.2015	Toevoeging	Aanwending	balanswaarde 31.12.2015
Voorziening dubieuze debiteuren (verwerkt onder Overige vorderingen)	285	185	0	470
Totaal	285	185	0	470

Vaste schulden

Niet van toepassing.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De specificatie van de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, is als volgt:

	boekwaarde 30.06.2015	balanswaarde 31.12.2015
Kasgeldlening	0	2.500
Overige schulden	2.414	4.122
Totaal	2.414	6.622

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	boekwaarde 30.06.2015	balanswaarde 31.12.2015
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	3.480	4.522
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	0
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	4.206
Totaal	3.480	8.728

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN (x € 1.000)

1. Leasecontracten zes vervoersmiddelen gedurende 2 jaar 73
2. Leasecontract couverteermachine gedurende 2 jaar 29
3. Contract met Baanbrekend Nieuwe Waterweg Noord, 1 jaar 2.326
 Betreft begeleiding en kosten van Re-integratie Werk
 Overeenkomsten (ROW). Het bedrag betreft de maximale
 contractomvang.

5.3 Toelichting op de reserves en voorzieningen

Hier volgt een specificatie per reserve en per voorziening

RESERVES

Algemene reserve	Begroting 2015	Realisatie 2015	Stand
Doel: Doordat de aanloopkosten ten laste van het eigen vermogen worden gebracht, ontstaat een negatieve reserve. Op basis van de begroting 2015 wordt verwacht dat het negatieve saldo in 2020 zal zijn terugverdiend.			
Ingesteld: AB, 6 oktober 2015			
Saldo 1 juli 2015			-
<u>Toevoegingen</u>			
-	-	-	
<u>Onttrekkingen</u>			
Primaire begroting 2015	8.150	8.150	
			8.150
Saldo 31 december 2015			-8.150

VOORZIENINGEN VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S

Voorziening spaarverlof personeel	Begroting 2015	Realisatie 2015	Stand
Doel: Een voorziening voor kosten i.v.m. piekbelasting als gevolg van opname			
Ingesteld: bij de jaarrekening 2015			
Saldo 1 juli 2015			-
<u>Toevoegingen</u>			
Ontvangen bijdrage gemeenten	-	1.014	
			1.014
<u>Benutting</u>			
-	-	-	
			-
Saldo 31 december 2015			1.014

VOORZIENING DIE AAN DE ACTIEFZIJDE VAN DE BALANS IS VERWERKT

Voorziening dubieuze debiteuren	Begroting 2015	Realisatie 2015	Stand
Doel: Een voorziening treffen voor verwachte oninbaarheid van vorderingen			
Ingesteld: bij de openingsbalans 1 juli 2015			
Saldo 1 juli 2015			-
Openingsbalans 1 juli 2015			285
<u>Toevoegingen</u>			
-	-	185	
			185
<u>Aanwending</u>			
-	-	-	
			-
Saldo 31 december 2015			470

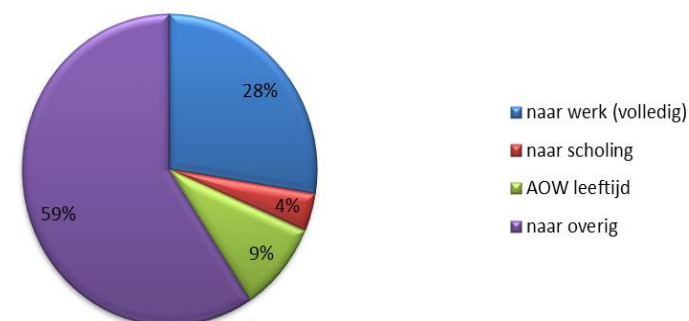
6 Bijlagen

6.1 Ontwikkeling uitkeringen Stroomopwaarts 2015

a. Ontwikkeling uitkeringen Stroomopwaarts 2015, Totaal

Ontwikkeling uitkeringen Stroomopwaarts 2015								
doelgroep	1 januari 2015	instroom	uitstroom					31 december 2015
			naar werk (volledig)	naar scholing	AOW leeftijd	naar overig	totaal	
PW tot 21 jaar	31	63	5	7	0	9	21	43
PW 21 tot 27 jaar	220	252	27	34	0	88	149	281
PW 27 tot AOW	5.111	1.347	330	13	106	698	1.147	5.369
IOAW	185	101	13	0	19	10	42	242
IOAZ	15	5	0	0	3	4	7	13
BBZ	15	12	5	0	1	9	15	13
Totaal	5.577	1.780	380	54	129	818	1.381	5.961

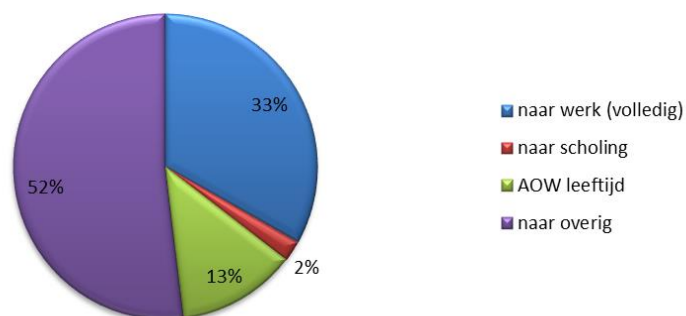
Reden uitstroom Stroomopwaarts 2015

b. Ontwikkeling uitkeringen Stroomopwaarts 2015, Maassluis

Ontwikkeling uitkeringen Maassluis 2015								
doelgroep	1 januari 2015	instroom	uitstroom					31 december 2015
			naar werk (volledig)	naar scholing	AOW leeftijd	naar overig	totaal	
PW tot 21 jaar	3	8	2	2	0	0	4	5
PW 21 tot 27 jaar	35	30	4	2	0	11	17	37
PW 27 tot AOW	710	181	52	0	20	81	153	752
IOAW	28	11	2	0	3	0	5	34
IOAZ	3	1	0	0	0	2	2	2
BBZ	1	0	0	0	0	0	0	1
Totaal	780	231	60	4	23	94	181	831

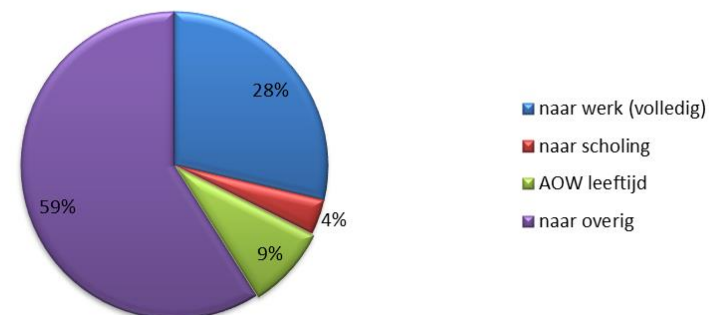
Reden uitstroom Maassluis 2015

c. Ontwikkeling uitkeringen Stroomopwaarts 2015, **Vlaardingen**

Ontwikkeling uitkeringen Vlaardingen 2015								
doelgroep	1 januari 2015	instroom	uitstroom					31 december 2015
			naar werk (volledig)	naar scholing	AOW leeftijd	naar overig	totaal	
PW tot 21 jaar	14	25	2	3	0	7	12	19
PW 21 tot 27 jaar	88	116	12	12	0	41	65	117
PW 27 tot AOW	2.067	626	150	7	42	294	493	2.220
IOAW	65	32	7	0	8	4	19	77
IOAZ	6	0	0	0	1	0	1	5
BBZ	6	5	0	0	1	6	7	5
Totaal	2.246	804	171	22	52	352	597	2.443

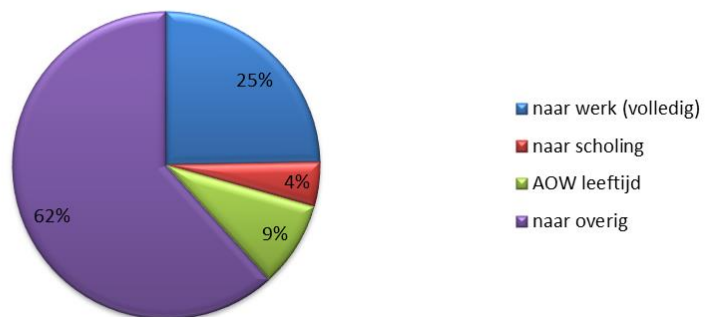
Reden uitstroom Vlaardingen 2015

d. Ontwikkeling uitkeringen Stroomopwaarts 2015, **Schiedam**

Ontwikkeling uitkeringen Schiedam 2015								
doelgroep	1 januari 2015	instroom	uitstroom					31 december 2015
			naar werk (volledig)	naar scholing	AOW leeftijd	naar overig	totaal	
PW tot 21 jaar	14	30	1	2	0	2	5	19
PW 21 tot 27 jaar	97	106	11	20	0	36	67	127
PW 27 tot AOW	2.334	540	128	6	44	323	501	2.397
IOAW	92	58	4	0	8	6	18	131
IOAZ	6	4	0	0	2	2	4	6
BBZ	8	7	5	0	0	3	8	7
Totaal	2.551	745	149	28	54	372	603	2.687

Reden uitstroom Schiedam 2015

6.2 Overzicht ontwikkelingen SW-medewerkers 2015

Aantallen in fte	Begroot 2015	Realisatie 2015
Gemiddeld op jaarbasis		
WSW (oud)	979	984
nieuw beschut	10	0
Totaal	989	984

Toelichting op de aanname van de aantallen in fte:

Daling SW (oud) op basis van natuurlijk verloop (pensioen en overig verloop 4%).

Stijging nieuw beschut op basis van 1:3 natuurlijk verloop SW

Gemiddelde loonsom	Begroot 2015	Realisatie 2015
WSW (oud)	28.933	27.431
nieuw beschut	25.374	0
Totaal	54.307	27.431

Toelichting op de aanname gemiddelde loonsom:

SW (oud) is gebaseerd op de huidige loonsom (geen cao aanpassingen) onder invloed van personeelsmutaties

Nieuw beschut is gebaseerd op het minimumloon

6.3 *Risico's paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing*

Risico 2015	Impact score	Toelichting 2015	Beheersingsmaatregelen 2016.	Financieel risico jaarrekening 2015	Financieel risico begroting 2016
Integratie opgave van de drie SW-bedrijven tot één Werkleerbedrijf met (tempo)verschillen in uitvoering arbeidsontwikkeling en kwaliteit bedrijfsvoering in relatie tot strategie en visie van Stroomopwaarts MVS. Integratie vindt niet plaats per 2015, geen ander scenario/strategie.	15	In 2016 wordt er gestart met de integratie van de drie SW-bedrijven, waar mogelijk was zijn er stappen in 2015 gemaakt om te komen tot een werkleerbedrijf. In de begroting is een buffer opgenomen van 1 ^e jaar 10% en 2 ^e jaar 5% om te groeien naar Optimaliseren van het rendement door integratie en verbetering kwaliteit bedrijfsvoering. Het risico is in 2015 opgevangen binnen de buffer.	▪ Uitgaan van de best practice van de drie bedrijven. Eerst optimaliseren per locatie en dan zorgvuldig en met veel begeleiding integreren. ▪ Zorgvuldige optimalisatie en integratie strategie en procedure(s) en processen. ▪ Adequate sturing door management op de integratie en transformatie. ▪ Sterke bedrijfsvoering (management, staf kwantitatieve en kwalitatieve invulling). ▪ Professionele ondersteuning door bedrijfsvoering. ▪ Synergie in samenwerking met O&U en andere bedrijfsonderdelen Stroomopwaarts MVS. ▪ Duidelijke afspraken over onder andere wijze van aanlevering en opdrachtgeverschap O&U met betrekking tot de werkleertrajecten en opdrachtnemerschap Werkleerbedrijf. ▪ Goede en eenduidige communicatie integraal, waaronder gemeenteraden en de diverse doelgroepen. ▪ Rekening houden met de diverse	0	0

Risico 2015	Impact score	Toelichting 2015	Beheersingsmaatregelen 2016.	Financieel risico jaarrekening 2015	Financieel risico begroting 2016
			culturen, veranderingsstrategie en management: opleiding en coaching leidinggeevenden.		
Kwaliteit en kwantiteit zijn Onvoldoende, waardoor continuïteit huidige klantbestand (werkgevers/ ondernemers) afneemt. De klanten zijn in dit geval zowel werkgevers, waar SW-werknemers gedetacheerd of op een andere wijze werkzaam zijn als de opdrachtgevers voor loonwerk.	16	In de begroting is een buffer opgenomen van 1 ^e jaar 10% en 2 ^e jaar 5% om te groeien naar optimaliseren van het rendement door integratie en verbetering kwaliteit bedrijfsvoering. Het risico is in 2015 opgevangen binnen de buffer.	- Professionele wijze nakomen afspraken: borgen kwaliteit en kwantiteit (resultaatverplichting aangegaan met de klant). - Publiek-private (langdurige) samenwerking zoeken, inclusief intensief contact (mogelijk bij grote werkgevers/opdrachten in plaats van versnippering). - PMC's en werkzaamheden in zeer competitieve sectoren/branches afbouwen of risico's minimaliseren (lage vaste kosten, snelle afbouw/flexibele schil). - Goede en eenduidige communicatie - Investeren in CRM en werkgeversaanpak (WSPR)	0	0
Door een stijging van het aantal burgers met schulden, zal het aantal verzoeken om schulddienstverlening toenemen.	15	De ontwikkeling van het aantal is onderdeel van de periodieke sturingsinformatie. Momenteel zijn er geen wachtlijsten en is geen extra capaciteit nodig voor de uitvoering. In de ondersteuning zal inzet nodig zijn, maar dit wordt opgevangen binnen de bestaande kaders.	Continue monitoring van in- en uitstroomgegevens en op grond daarvan prognoses maken voor budgetbesteding.	0	0
Ontvlechting PIOFACH taken SW-bedrijven naar	20	In 2015 zijn de bestaande systemen doorgezet en is beperkte informatie	Zorgvuldige integratie strategie en procedure(s).	0	0

Risico 2015	Impact score	Toelichting 2015	Beheersingsmaatregelen 2016.	Financieel risico jaarrekening 2015	Financieel risico begroting 2016
Stroomopwaarts MVS. Integratie PIOFACH taken en processen van 3 SW-bedrijven naar 1 Werkleerbedrijf. Verbeterslag doorzetten bedrijfsvoering gegeven huidige (verbeter) plannen op dit gebied.		als 1 werkleerbedrijf beschikbaar. Het risico is met name in de haalbaarheid van de oplopende taakstelling, met name vanaf 2017 op SOW en bedrijfsvoering.	- Adequate sturing door management op de integratie en transformatie. - Sterke bedrijfsvoering (management, kwantitatieve en kwalitatieve invulling). - Goede, eenduidige communicatie.		
Kwaliteit van huidige (basis)gegevens is soms onvoldoende. Weinig inzicht in huidige situatie voor de te leveren producten en diensten, kwaliteit van dienstverlening, aantallen, kostenniveau, etc.	20	In 2015 zijn de bestaande systemen doorgezet en is beperkte informatie beschikbaar. Het risico is met name in de haalbaarheid van de oplopende taakstelling, met name vanaf 2017 op SOW en bedrijfsvoering.	- Grote verbeterslag moet in een relatief kort tijdsbestek worden doorgevoerd. Capaciteit en budget dienen daarvoor beschikbaar te zijn. - Tal van ervaringscijfers moeten worden verzameld en gemonitord.	0	0
Kwaliteit van personeel is niet voldoende. Zo is er onvoldoende personeel met strategisch, innovatief kritisch denkvermogen en leidinggevende kwaliteiten.	20	Het risico is met name in de haalbaarheid van de oplopende taakstelling, met name vanaf 2017 op SOW en bedrijfsvoering.	- Kwaliteit van personeel verhogen door training, opleiding en coaching. - Outplacement van onvoldoende geschikt personeel. - Aantrekken en behouden van talent. - Voldoende financiële middelen dienen hiervoor beschikbaar te zijn.	0	0
Verskillende geautomatiseerde systemen.	20	Het risico is met name in de haalbaarheid van de oplopende taakstelling, met name vanaf 2017 op SOW en bedrijfsvoering.	Vroegtijdig beginnen met inventarisatie van de verschillen.	0	0

Risico 2015	Impact score	Toelichting 2015	Beheersingsmaatregelen 2016.	Financieel risico jaarrekening 2015	Financieel risico begroting 2016
Afname SW-bestand en beperkte nieuwe instroom, gecombineerd met doorzetten beweging binnen naar buiten en verkennen PPS samenwerkingsverbanden, gaat leiden tot leegstand/ overbodige infrastructuur.	20	In 2015 is het aantal SW minder hard gedaald dan de prognose, echter nieuw beschut is in 2015 nog niet zodanig ingezet. Dit heeft nog geen consequenties voor de bedrijfsvoering op korte termijn.	- In samenhang afbouwen, verkoop/verhuur, ondernemers fysieke infrastructuur laten overnemen, opnemen in Businesscase, strakke sturing op resultaten en beoogde doelen. - Afwaardering van huidig vastgoed. - Verhuur, mogelijke noodzaak aanpassen bestemmingsplan.	0	0
Onvoldoende krachtige, bedrijfsmatige sturing op de realisatie van gestelde doelen en op uitvoering Business Case	20	Het risico is met name in de haalbaarheid van de oplopende taakstelling, met name vanaf 2017 op SOW en bedrijfsvoering.	- Adequate managementinformatie (dashboard met zeer korte doorlooptijden inzake actualisaties) rond gehanteerde uitgangspunten. - Direct definiëren én uitvoeren van noodzakelijke interventies om op koers te blijven. - Juiste personen op juiste plek	0	0
WLB is ander soort bedrijf/afdeling dan Instroom	15		- Andere bedrijfsvoering, (aan)sturing en organisatiestructuur. - Synergie en samenwerking tussen de diverse bedrijfsonderdelen/MT Stroomopwaarts MVS. - Opleiding en coaching.	0	0

In dit jaarverslag is de verantwoording van de inkomensvoorziening en armoedevoorziening geen onderdeel van Stroomopwaarts. Het risico is de verantwoording van de gemeenten.

6.4 Afschrijvingstermijnen vaste activa

In de toelichting op de balans is onder de Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aangegeven dat de tekst van het [afschrijvingsbeleid](#) uit de Financiële Verordening als bijlage is opgenomen. Onderstaand volgt de integrale tekst.

In de Financiële verordening Stroomopwaarts MVS 2015 is in artikel 9 het beleid over de waardering en de afschrijving vaste activa beschreven. De afschrijvingsmethode is als bijlage 1 bij verordening opgenomen en luidt als volgt:

Bijlage afschrijvingsbeleid bij Artikel 9

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met economisch nut

De volgende materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in:

- a. 40 jaar: (nieuwbouw) kantoren en bedrijfsgebouwen;
- b. 25 jaar: renovatie kantoren en bedrijfsgebouwen;
- c. 15 jaar: technische installaties in kantoren en bedrijfsgebouwen;
- d. 10 jaar: nieuwbouw tijdelijke kantoren en bedrijfsgebouwen;
- e. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen kantoren en bedrijfsgebouwen;
- f. 10 jaar: mechanische installaties en machines;
- g. 10 jaar: kantoormeubilair;
- h. 10 jaar: aanhangwagens en zware motorvoertuigen;
- i. 5 jaar: telefooninstallaties;
- j. 5 jaar: personenauto's en lichte motorvoertuigen;
- k. 5 jaar: gereedschappen;
- l. 5 jaar: automatiseringsapparatuur;
- m. 5 jaar: software gemeentelijke applicaties;
- n. 5 jaar: software kantoorautomatisering;
- o. Activa die niet in onder a t/m n vallen worden afgeschreven o.b.v. technische levensduur.

6.5 Accountantsverklaring

Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminakade 1
3072 AP Rotterdam
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 068 288 2888
Fax: 068 288 9830
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de, in de jaarstukken op de pagina's 36 tot en met 46 opgenomen jaarrekening 2015 van de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS te Schiedam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het besluit van het algemeen bestuur d.d. 6 oktober 2015 en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van gemeenschappelijke regeling

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het algemeen bestuur op 6 oktober 2015 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeenschappelijke regeling.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur vastgesteld bij besluit van 6 oktober 2015. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Vanwege de aangelegenheden beschreven in de paragraaf "Onderbouwing van de oordeelonthouding", zijn wij echter niet in staat geweest om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om daarop ons controleoordeel te kunnen baseren.

Onderbouwing van de oordeelonthouding

De interne organisatie van de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS met betrekking tot de omzetverantwoording is bij de werkleerbedrijven ad € 4,3 miljoen met onvoldoende functiescheiding ingericht dat door accountantscontrole op rationele wijze de vereiste zekerheid kan worden verkregen over de volledigheid van de in de jaarrekening opgenomen opbrengsten werkleerbedrijven en de daarmee rechtstreeks samenhangende posten.

Oordeelonthouding betreffende de jaarrekening

Vanwege het belang van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf "Onderbouwing van de oordeelonthouding", zijn wij niet in staat geweest om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om daarop ons controleoordeel te kunnen baseren. Derhalve kunnen wij geen oordeel geven omtrent de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Rotterdam, 23 mei 2016

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. R.M.J. van Vugt RA